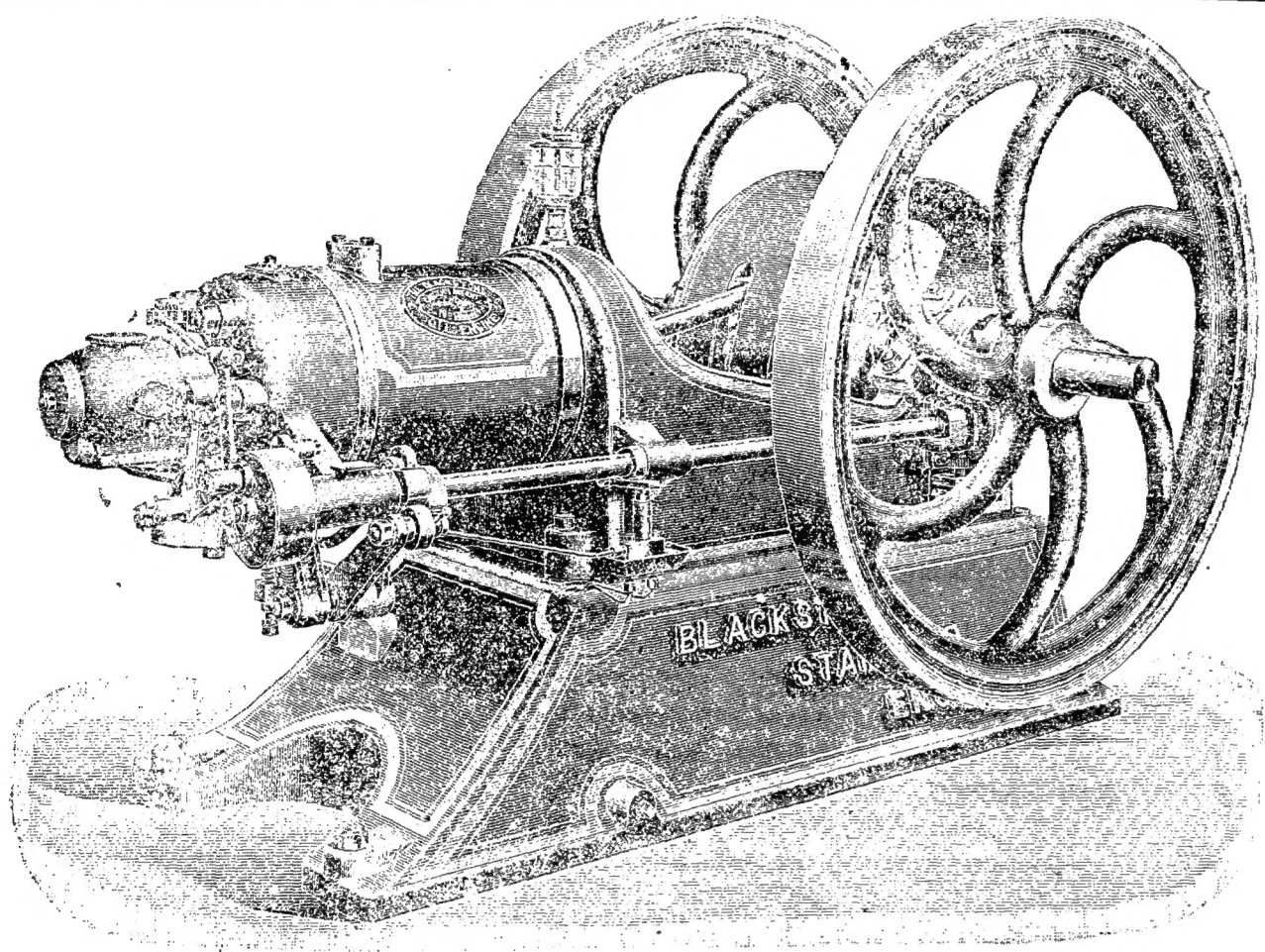

34646

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VO. 6, చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 10 వ తేది మంగళవారము { NO. 213
సంపుటము. ౬ { సిద్ధార్థినామ సంవత్సర శ్రావణ శుక్ల పంచమి తదితరములు.

బ్లాక్ స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

కీరపనాయిలు, క్రూడు ఆయిలు మున్నగు చమురుల నుకయోగించి పనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినవి.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టోను ఇంజనులు పనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు మంచి తృప్తినిచ్చినవి. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుడు.

సోలు ఏజెంట్లు:

మార్షలు నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

1806

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, తంజావూరు.

అమృతాంజనము

శలనోష్ణలకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వీధిమైన నోష్ణలను కూడా మృత్యుతాంజనమును వాడి కంతమాత్రమున నయియగును.

సులభ వల 0-8-0 అణాలు.

మోహిల్లెలము రు 0-12-0
కామర తైలము 0-6-0
వంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,
6, తంబుకెట్టి ఏథి, మదరాసు.

CYCLE TYRES & TUBES.

British made Twinship, non-slip tread, guaranteed wired on covers 28x1 1/2 Rs. 4 each. Tubes Rs. 2-8-0 each. Price list on application for Cycle Accessories. Tyres and Tubes of all makers.

D. P. ROW & CO.,

Harris Road, Mount Road, P. O. Madras.

ఆర్థిక జ్ఞానం.

శరీరమాను విజయతరువాత ఆర్థికపరిణతి. ఆర్థికమున శక్తివంతుడగుటకు గలది. గ్రంథకర్త: - సా. లక్ష్మణాచార్యునిగారు, బి. ఏ. శర్మలెజిస్ట్రేట్ గ్రంథము. తెలుగుది. మేనేజర్, లెక్కపత్రికా కార్యాలయము. పోస్టాఫీసు నెం. 212, మదరాసు.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జి, మంచిమందు దట్టి 1-కి ల. 6. 12-కి రు. 2-8. 100-కి రూ. 25. విశేషము: - పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చెర్మమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన వైద్యము: - 1. మందు లోచనములలోనికి పోవు యును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగుల తిరిగి పుట్టకుండ చేయవలయును. గుర్తులు: - దురద, ఉంగరములవంటి చుట్టు, పొక్కులు, రుసికాయలు, పెండుకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా లేదా కీరమంతట వ్యాపించి విడిపట్టిన గీత పర్చుడు. అమృతాంజనము డిపో - బొంబాయి, మద్రాసు.

ఆంధ్రదినపత్రిక చందా.

12 మాసములకు 18-0-0
6 మాసములకు 9-0-0
3 మాసములకు 4-8-0
1 మాసమునకు 1-8-0

ఆంధ్రవారపత్రిక చందా.

12 మాసములకు 8-0-0
కారణము: - ఇది ప్రసిద్ధి పొందిన వార్తాపత్రిక. ఇంకను ఇది విశేషము. ఇది 9-0-0-కి పైకి లేదు. సంపుడుకొరకును సంస్కరణమునకును 1-0-0-కి పైకి లేదు. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తంబుకెట్టి ఏథి, మదరాసు.

అంధుల ఆరోగ్యము

కొన్ని ఆయంతరముగు విషయములు

జిల్లా	జననము	మరణములు
బళ్లారి	28.8	93.8
అనంతపురము	26.4	75.9
కర్నూలు	21.4	75.1
గోదావరి	26.9	80.1
కృష్ణ	31.4	48.2
గుంటూరు	33.6	46.3

గా వై తీర్మానఫలితముగా 8,60,000 మందియొక్క వ్యయమును భరింపవలసివచ్చెను. మన అదృష్టమువలన యుద్ధము త్వరగా ముగిసినది. లేనియెడల 87½ కోట్ల రూప్యముల వ్యయమును భరింపవలసియుండును. హిందూదేశము మిక్కిలి బీదదేశమైనను, వైవిధ్యమున సేనల వ్యయమును భరించుటయే కాక, సామ్రాజ్యమునకు 150 కోట్ల రూప్యములను కానుకగా నొసగినది. ఈ ధర్మముచేత, మనదేశమున కున్న అప్పు నూటికి 80 శెట్లు వృద్ధియైనది. ఈ ధర్మ మొక సంవత్సరాదాయమునకు సరిపోవుచున్నది. ఈ యప్పునకై నూటికి 6 మంతున నగు వడ్డీభారము పడుచున్నది. 1916 లో తిరిగి క్రొత్తపన్నులు విధింపబడినవి.

యంధ్రములో దెబ్బలు తగిలినవారికని, యీనిధికని ఆ
నిధికని కోట్లకొలది రూప్యములను హిందూదేశీయు లిచ్చియు
న్నారు. “ఆవర్తకే ఫండు” అనుదానికి 1 కోటి 20 లక్షల
రూప్యము లొసగిరి. యంధ్రనిర్వహణసభవారు చేసిన విజ్ఞాపన
మునకు ఫలితముగా, ఒక్క సంవత్సరములో 3,00,000 రూప్య
ములు సమకూడినవి. 1918 జూను మాసాంతమునకు స్వామ్రాజ్య
సహాయ నిధికి 1½ కోట్ల రూప్యముల సహాయము లభించినది.
ఇంకను ఆయా రాష్ట్రములందు స్థాపింపబడిన నిధులకు లక్షల
కొలది చందాలు చేయబడినవి. ఇక మన సామంతరాజులు
కూడ వెనుదీయలేదు. పిరందలు నిచ్చిన మొత్తము 7½ కోట్ల
రూప్యములకు తక్కువగా నుండదు. భోజనపదార్థములు విష
యమున మనదేశ మొనర్చిన సహాయమునకు మిలిలేదు. 1915
మొదలు ప్రభుత్వమువారు 30 లక్షల టన్నుల గోదనులను
కొని పంపినారు. రాయల్ కమిషనువారు 50 లక్షల టన్ను
ల భోజనపదార్థములను కొని పంపిరి. ఇట్లు లక్షలకొలది
టన్నుల భోజనపదార్థములను తదితర నరకులను, సమృద్ధిగా
కొనగలుగజేతనే యీ యంధ్రము జయప్రదముగా నెరవేరినది.
ఇట్టి నేపకు ఇంగ్లాండుదేశ మేవిధమున కృతజ్ఞత చూపగలదు?

మరణములను బట్టి విశ్చరించిన యెడల నేయింటికి
మరణానంతర ఆయామండలములం దీ విధముగా నున్నది.

ఇట్టి పాదలములలో చాలా చోట్ల తక్కిన పదములలో
కన్న హిందువులలో మరణసంఖ్య అధికముగా నుండుటకు
గల కారణములు తెలుపబడలేదు.

కడతిన సంవత్సరము జ్వరములచే నొక్కనుంటూరు
మండలమున 38,505 మందియు, కృష్ణలో 35,982 మందియు
గోదావరిలో 29,343 మందియు బద్వారిలో 54,282 మందియు
మృతిబోరిరి. ఊపిరితిత్తుల వ్యాధులందు కృష్ణామండలము రాజ
ధానిలో అగ్రస్థానము వహించుచున్నది. దీనికి కారణమేమో
తెలియటలేదు. కడతిన సంవత్సర మిచ్చట 6,987 మందీ
వ్యాధి పాలైరి. నుంటూరులో 8,019 మంది చనిపోయి
చెన్నపురి రాజధానియందు కడతిన రెండు సంవత్సరములలో
చనిపోయినవారి యొకరిది లెక్కనుబట్టి క్రమశాస్త్రము
యొక్క సీలి స్పష్టమగుచున్నది.

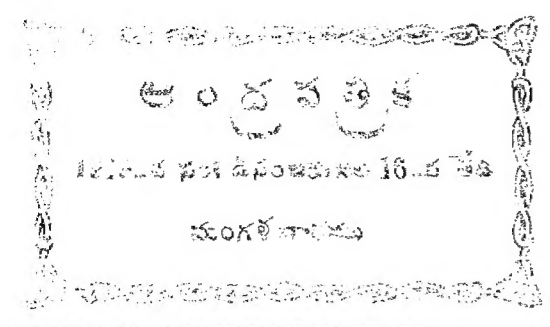
	1917	1918
వాణిజ్య		
కలరా	58,989	1,22,243
మ.కూ.తి	34,958	58,752
నే.శు.	24,708	12,859
జ్వరమాలు	3,21,902	8,96,088
విరేచనమాలు	78,394	79,841
డూపిరితినులు	51,840	68,199

మొత్తమున మనరాజధానిలో 1917 సంవత్సరమున 10,49,545 మందియు, 1918 లో 17,22,003 మందియు నివాసించినదని వ్యాఖ్యలచేత చనిపోయి, ప్రభాతోన్మత సత్తా కృషి సహజమునైన యావశ్యకత పేటికన్న మరియొక పక్షముగా కలగలేదు.

ఆ. సూర్యోదయరావు.

శాస్త్రమూల గోపాలరావు గారు,
కీరీచారిప్పన్ పంతు, జ్యోతిష్, చద గారు,

సింహా ప్రభువు: సంస్కారపుచట్టము.

కామన్వెస్థలో, ప్రభుత్వశాస్త్రవేత్తయగు మాంటాగూ ప్రభువుగారు సంస్కారపుచట్టమును సమర్పించియుండిరి. ఆశాభ్యుత్త ప్రభువులసభలో సహాయకార్యదర్శియగు సింహా ప్రభువుగారి వై బడెను. దానిని సింహా ప్రభువుగారు విమర్శ తతో నిర్వహించినట్లు, నేటి తంతివార్తలలో గానియు వారి యభిప్రాయముగ్రహమువలన కను గొనవచ్చును. ప్రభుత్వోద్యోగి యగు సింహా ప్రభువు, తన స్వకీయాభిప్రాయము తెలుపుచు, మాంటాగూగారి యాదేశములనే స్వకీకరింపక తప్పదు. కాని, మూలభర్త విధానము, ప్రజల యుత్సాహమును దిగి, దేశభరిత్యులలో నిది పెద్ద విప్లవము గలిగించుననిగాని, వారు సూచించిన, ప్రస్తుతపు చట్టమువలన, దేశమున కొక్క మారు స్వకరిచాలనము లభించినట్లు, ద్విటిమ పార్లమెంటువారి యాధికార్య మణుమాత్ర మయినను తగదనియు, సింహా ప్రభువుగారు స్పష్టపరచిరి. తనవాదరదేశీయుల యాదేశము గూడ నిదియే యని తెలుపుటలో, సింహా ప్రభువు సర్వమునే కలిగెను. ఏలనన, భారతీయు లేకమునాగు విల్లుతో సంప్రదింపబడలేదు. మితవాదులయినను, విల్లువలన విప్లవము గలుగనని తలంచుటలేదు. అన్ని వక్షములనూ రక్షించి కోర్కెలకును, విల్లు చాలవరకు కొరవడియే యున్నది. విల్లుయొక్క ముఖ్య లక్ష్యము, ముందుకు నడవకుండుట గాని, శీఘ్రగమనము గానెరడ.

ఇంకో ద్విటిమసంఘ మక్షపాతులగు సెల్వోరను, నార్తంబర్రాంబు ద్యోగి మొదలగువారు సహితము విల్లువ కంగీకారము జూత, విల్లు విప్లవ కరమని ఎవరును విశ్వసించబడరు. సింహా ప్రభువు గారు, విల్లువన ద్విటిమ అధికారమున కేమాత్రము లోటు గలుగదని, సులభముగ విరూపింకగలిగిరి. ప్రభువులసభలో విల్లువై 12-వ తేదిన చర్చ జరిగియుండనలెను అత్యున్నతస్థాయిలదప్ప మిగిలినవారెల్లరును విల్లువ కంగీకారము దెలిపియుండును. ప్రభువులసభ తీర్మాన పూర్వమువలె కామన్వెస్థాతీర్మానములను తృణీకరించేది సభికారము లేదు. ప్రభువులసభవారొక వేళ వేరుమార్గ మవలంబించినను, కామన్వెస్థవారు తిరిగి విల్లు వామోదించి కుంపుచో, నది కానవచ్చు తీరును. ద్విటిమ వర్తక సంఘమువారిచక్షుమున, ద్విశ్రేణులు ప్రజాతాత్పర్యము గానుగడదు సందర్భ ప్రతిపాదించబడునని, తంతివార్తలు తెలుపుచున్నవి. ఇట్టి తవ రణల నిలువనేరదని నూహించవచ్చును. సింహా ప్రభువుగారును, మాంటాగూగారును సంస్కారణమున కొనసాగింపబడుచున్నట్లు తెలియొకట్లు వదలగలదు. వాట్లందు భూశాస్త్రము మొదలగు వాటిని విడిచిపెట్టి మున్ముందుగ హిందూ దేశ సంస్కారపుచట్టమును, ప్రభువుల సభవారాలో

దింకనెంచుట, ముఖ్యవిషయములను తృణీకరించుట యగునని, ప్రాంతభువు, సాలినుబరీ ప్రభువు గారును ఆక్షేపించిరి.

దీనినిబట్టి హిందూ దేశ సమస్య యనిన, బాధ్యతగల ఆంగ్ల ప్రభువులు సహితము ఎంతటి మలకనగ జూచుచున్నారో కనుగొనవచ్చును. ద్విటిమ సామాజ్యమునకు తీరుచువంటిదగు, హిందూ దేశపు విషయములపై నాంగ్ల ప్రభువు లింతటి యాదాసీద భావము గనుజుచుట, ఎంతమాత్రము భావ్యముగ గానినదు. సంగ్రామములో భారతీయులు జేసిన సేవ కీవిల్లు జహుమానముగ నొనగబడుట లేదని, సింహా ప్రభువుగారు నుడిచిరి. కాని దూర మాలో చించిన, కొంతవర కీయూహ సత్యముయందు నది లోచకమానదు. ప్రస్తుతపుచట్టము, స్వకరిచాలనాదర్శము జేరుకు, ప్రభుమాంతర మనియు, ఆకర్షణిధి కేంతకాలమువల్లనో తాను జెప్పుచున్నట్లు, స్వకరిచాలనము నుపయోగించునపు డెట్టి ప్రమాదములు గలిగినను విల్లులో తగిన రక్షణోపాయములు గలవనియు, సింహా ప్రభువు దెలిపెను. స్వకరిచాలనాప్రాప్తి కేంతకాలమువల్లనో నిర్లయించకపోవుట విల్లులో గొప్ప లోపమున చెప్పవలసియున్నది. కొలకరిమితిని నిర్లయించుచో, భారతీయుల కాందోళనముతో విశేషము నిమిత్తముండదు. నిర్ణీతకాలమువరకు వారెల్లులనో యోచితో నేచియుండగలరు. అటులగాక, ప్రజల సామర్థ్యమును, అధికారు లెప్పటికప్పుడు వరిక్షించ జలపెట్టినపుడు, ప్రస్తుత సంస్కరణశాసనము విస్తరింపజేయబడునో లేక సంకుచిత పరుపబడునో నిశ్చయముగ జెప్ప వీలుండదు. స్థానిక స్వకరిచాలన మింతవర కే రీతిన నెదుగుబాడుగు లేక నిలచియున్నదో జూచిన, సందియముల కెడము గలుగక మానదు.

కొలది శాఖలపై సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మిచ్చుటకన్న అన్ని శాఖలపై కొంతస్వాతంత్ర్య మిచ్చుట అచరణ యోగ్యము కాదనియు, బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ మిమ్ములమున చిందరవందయగు ననియు, సింహా ప్రభువుగారి యాదేశము. ఏ రీవాక్యముల బలిగొన్నట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్కరణమే వీరి మనమునందు లాండవమాడియుండును కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్కరణము 20 ఆగస్టు ప్రకటనమునకు భిన్న మయినది గాదు. అన్ని వక్షములవారును ఈ సంస్కరణము నేకగ్రీవముగ కోరిరి. సంస్కరణ మన్ని శాఖలయందును ప్రాకక, కొంతభాగ మచల మై యుండుచో, స్వకరిచాలనాభివృద్ధి త్వరలో నజువేరుట సుసాధ్యము గాదు. సింహా ప్రభువుగారి సమర్థన మంతమాత్రము పహేతుకముగ గన్నట్లుదు. సివిలు సర్వీసువారొనర్చిన మేల్లనుకూర్చి, సింహా ప్రభువు జూమూలు ప్రశంసజేసెను. ప్రజల కృతజ్ఞతను, సంతృప్తిని, రాజభక్తిని నిలుపుకొనదలచినయెడల, ప్రభువులసభవారు, భారతీయులకు కొంత స్వాతంత్ర్య మిచ్చిరవలెనని, సింహా గారు హెచ్చరించిరి. ప్రస్తుత సంస్కరణములు తగిన యభివృద్ధిని సూచించుటలేదని తలచువారు భారతీయులలో నెవరయినను నింకను మిగిలి యున్న యెడల, వారిలో తా మేకీభవించు మనియు వారి యనుమానములు కొకవేళ తావున్నను, ప్రస్తుతము చూచబడిన బీజములు త్వరలో పెద్ద పుష్పముగ బెరుగుననియు, సింహా ప్రభువు హెచ్చరించెను.

ఉన్న తాధికారవీరమునండి, సింహా ప్రభు వేమి జెప్పినను, భారతీయులు ప్రస్తుత సంస్కరణములతో సంత్రిప్తి జెందలేదనుట తేటతెల్లము. ప్రస్తుతపు చట్టమును శాసనము గావించుటలో నేమాత్రములస్వము జరిగినను, సంస్కరణము లసలే చే

కూరవని మితవాదులు భయపడుచున్నను, వారెవరను ఇంకను సభికమునూర్పులనే సోరియుండిరి. అందుచే నేపక్షమువారికిని ప్రస్తుత సంస్కరణములు చాలియుండలేదు. ఇంతవర కయినను లభించిన సంస్కరణముల సన్నివక్షములవారును నుపయోగించు తలపెట్టుచునేయున్నాడు. అందు కనిగవ్యుత్పాదమును త్వరలో జేరుటకు ప్రబలమయ్యుచున్నట్లు సలుకక వారు రూపకం నేరరు. ప్రజల కోర్కెల నాంగ్ల దేశము త్వరలో సఫలము గావించునట్లు, కృషి జేయుట ముఖ్యమనిరము. ఇకముందెట్టియొందోనిన జరుగదని, భారతీయు లెవరును పూచీనడబాలరు మితవాదు లీవత్సరము, వందనముల నిర్వించుటలో సంత్రిప్తి జెందినను, రాబోవు వత్సరములలో మిగిలినవారిలో బాటు భావకర్త వ్యముకూర్చి యాలోచించుక మానరు. మింటో మోల్లే సంస్కరణమును ప్రసాదించబడినపుడు, రెండువక్షముల కిట్టి ఎక బాటు గలిగెను. కొలది కాలములో, సాయోగావశ్యకత గ్రహించబడెను. అట్టి ప్రభోధము తిరిగి త్వరలో రాకమానదు. లోక మాన్య తలకుగారు కేవలికడము, భారతీయుల కొకసంజేశ మొంగనూర్చారు. ఆసంజేశము సనుసరించి ప్రజలనుడచి, కామన్వెస్థ సిద్ధి బడసెనను గాక యని కోరెనము.

అది గో పులి!

లండను టైముస్ మొదలగు పత్రికలు లేని పోని భయము కలిగించి, అధికారులను కలనర పెట్టుటలో ప్రసిద్ధి వడసినవి క్రొత్తనింతలకై నీ పత్రికలు వెదకుచుండును. హిందూ దేశములోని ఆంగ్లో హైద్రాబాద్ పత్రికలుగూక నీపద్ధతినే యవలంబించుచున్నవి. రాజద్రోహము, ప్రజల తిరుగుబాటు, మొదలగువి వాటి మానసవిధి నల్లపును ను తాండవమాడుచుండును. ఏస్వల్పవిషయమునా దైనను, వాటి కీవాసన పొడగట్టుచుండును. ఈ పత్రికల యార్భాటమువలననే రాలెటు శాసనము నేడు సంప్రప్తించి, దేశము నల్లకల్లోలపూరితము గావించినది. సంగ్రామసమయమునందు సహితము మిగుల నెమ్మదిగ కాలము గడచిన హిందూ దేశమున రాలెటు శాసన ప్రవేశ మనేయగు ననర్థములకు కారణభూత మయ్యెను. ప్రజల తిరుగుబాటు గాని కుట్రగాని ఎక్కడను గాల్పించకపోయినను, మార్గల లా ప్రవేశ పెట్టబడెను. హిందూ దేశము నకు బాల్మిక్కుల యుద్ధప్రవృత్తి త్వరలో నేతెంచు చున్నట్లు. లండను టైముస్ పత్రిక వ్రాసెనని నేటి తంతివార్తలు వినిరించుచున్నవి. బాల్మివి స్కూలు యూరపీయును రుష్యాను వికవాడి. ఆసియా గర్భమునందు భావ మేర్పరచుకొన దలపెట్టుచున్నారట. భృషిపానముతో స్నేహముజేసికొని, హిందూ దేశము ద్వారా ద్విటిమవారివై బడుటకు, బాల్మివిక్కులు ప్రయత్నించుచున్నట్లు, టైముస్ పత్రిక కు తెలియవచ్చెను. మాస్కోలో వందలకొలది హిందువులు బాల్మివి క్కులనే తయారుజేయబడుచున్నట్లు, బాల్మివి క్కులబాగారము చేతబూని వారు హిందూ దేశమునకు వచ్చుచున్నారట! ఈవాక్యము లెంతవరకు నిశ్శబ్దమునాలో కనుగొనవచ్చును. లండను టైముస్ పత్రిక ఇట్టి భయోత్పాతము కలిగించుటలో దిట్టతనము వహించుచున్నది, ఆ పత్రికావాక్యముల కంతగ ఎలావయ్యుండదు. కాని దీనినే ఆధారముచేసికొని, హిందూ దేశాధికారు లెట్టి నిర్బంధములకు బూనెనరో యను సందియము తాదించుచున్నది. బంజాబుసంఘటనము లీసందియములను బలపరుచుచున్నవి. వంజాబు వైవ

తృతీయాంధ్రవైద్యసమ్మేళనము

వస్తుప్రదర్శనము - విజయనగరము

డాక్టర్ అచంటలక్ష్మీవతిగారి అధ్యక్షత క్రింద

డిసెంబరు 20, 21, 22 తేదీలు జరుగును.

రీత్యము లికముం దెన్నుదును సంభవించునట్లు, మితవాదులు మార్గముల నన్వేషించవలె నని సుకేంద్రనాథ తెనాలిగా రిటీవల ప్రచురించియుండిరి. లండను ప్రెస్సుకుత్రికా వ్యాసములవలన, గిట్టివై కరీత్యము తిరిగి సంభవించునేమోనని సంది యము గలుగుచున్నది. దేశీయులెల్లరు చేతుల గలిపి, లేనిపోనికలవరమున కవకాశము లేకుండు నటుల కృషిసలుపుట ధర్మము, లండను ప్రెస్సు కత్రికాసూచన లొకవేళ నిజమని ఎంచినను, వాటిని నివారించుమార్గము నిష్పంధశాసనముల గావించుట గాదు. దండనవర్ధకులు, బాల్యవిషము నకు మరింత ప్రోత్సాహ మొనగినటుల, ఇటీవలి చారిత్రము దెలుపుచున్నది. హిందూదేశీయులైన యను బ్రిటీషుసామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవజూచుట లేదు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యస్థమగు స్వకరిపాలనము నుపసాదించవలయుననియే వారు పట్టుదల జూపు చున్నారు. అందుచే, సామ్రాజ్యమును విచ్ఛిన్నము చేయుచూచెడి బాల్యవిషమునకు హిందూదేశీయు నందు స్థానము గలుగుట అసంభవము. భారతీయులు స్వభావముచేతనే శాసనబద్ధులు. శాసనములను క్రమాభివృద్ధి తొలగింపనొచ్చెడి, బాల్యవిక్కుల యాటలు హిందూదేశీయున సాగిరావు. బాల్య విష మునకు హిందూదేశీయునిం దెట్టి స్థావర ముండ కుండునటుల చూడవలయుననిన, భారతీయులలో సంత్వప్తి విశ్వాసమును బెంచవలయును. జన్మ స్వాతంత్ర్యరక్షణమును చేకూర్చవలయును. నిష్పాధశాసనములను మొదలుపెట్టి తొలగింపవలయును. క్రజలు గోరెడి స్వకరిపాలనాశయమును సఫల పరుచవలయును. సామ్రాజ్యమున, భారతీయుల కితరులతో బాటు సమానస్థాన మొనగవలయును. క్రజల కోర్కెలు ఫలించినేని, హిందూదేశీయు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు పెట్టుకోవలె నుండ గలదు. బాల్యవిషమునకు హిందూదేశీయు శృశాన వాటిక గాక తీరదు. బాల్యవిషము హిందూదేశీయున చొరకుండ జేయు భంజము క్రభుత్వమువారిపై నిలచియున్నది. క్రభుత్వమువారి తిరుగుమున లేనిపోని భీతిచెందక, క్రజల విశ్వాసమును చూర గొందులేని, బాల్యవిక్కుల క్రయత్నము లింతటి తో ప్రపంచమునం దంతటను విఫలమగును. స్వాతంత్ర్యము ప్రపంచమున చిరస్థాయియై, నానా బాతులసంఘము మూలమున రక్షింపబడును. న్యాయధర్మముల స్థాపనను, జర్మను ప్రైవిక నిరంకుశత్వమున గాక, రష్యను బాల్యవిషమునుగూడ రూపుమాపగలుగు నని, బ్రిటీషు క్రభుత్వము వారు గ్రహించెద రని, నమ్మెదము.

సంఘటనము.
ఈవిషయమై నిన్నటి మద్రాసు మెయిలు పత్రిక ఇటుల వ్రాసెను :
“13-వ డిసెంబరు తేదీని సంఘట్యననము గ జరిగింపవలె నని, సిమ్లానుండి యుత్తరువు వెడలినపుడు, ఈనిర్ణయము దేశీని సంబంధము లేదని తోచెను. వేసంగికాలములో క్రజలు సంత సమాన స్థానములే గావున, చరిత్రమువరకు దీనిని నిలిపివంచవలె నని నుద్దేశించబడినది. ఇట్టి ముఖ్యవిషయమై కాలమానమునై నాధారవడి యుండగూడదనినను, కాలము గడచినకొలదియు క్రజల యుత్సాహము తగ్గననియు, మే ముపుడు సూచించియుంటిమి. మా యభిప్రాయము తక్కు కాదని, స్పష్టమయినది. చెన్నపురిలో శనివారము జరిగిన యుత్సవములలో లోపము జరిగెనని మేము చెప్పుంటుల లేలంకునూడదు. దర్బారు గౌరవము న కేమాత్రము భంగము కలుగ లేదు. రోమన్ కాథలిక్కుల యూరేగింపు మిగుల ప్రోత్సాహకరము

గ నున్నది. కాని, సందర్భములబట్టి, సమయ మిదిగాదని తోచెను. యుద్ధవిరామసందర్భమున క్రజలలో గలిగిన యుత్సాహ మిప్పుడుదృఢమైనది. తలంచుటకు వీలులేదని, లార్డు బిష్పుగారు జలిపిన వాక్యములు క్రజాభిప్రాయమును తెలుపుచున్నవి. ఆటుమాసము లాగి ఉత్సవముల జేయ నొందిన ఇండియా క్రభుత్వమువారి కొంతకాల ముగి, జర్మనులు సాధి నిబంధనలను పూర్తిగ నంగీకరించినపిమ్మట నుత్సవముల జరిపినచో నెక్కుడు యుత్సాహము ప్రబలియుండెడిది. ఒకమూల సంధ్యుత్సవములను మనము జరుపుచుండ, సంధి నిబంధనలను చెల్లించవలసినదని లుత్రముండలివారు జర్మనుల కంత్యసందేశ ముపెడి విషమస్థితి తొలగి పోయెడిది. గడచిన ఆటుమాసముల చారిత్రము సుతసమును పురికొల్పుట లేదు. యుద్ధమువలె శాంతియు ఘోరమయిన దని, తలచుట కవకాశ మేర్పడుచున్నది. వెనుకటివర్తనలన్నియు తొలగి పోయెదని మనము చెప్పగలమా?”

నూతన రాష్ట్రనిర్మాణము.
కామన్వెల్త్ లో నామోడించబడిన స స్కరణపుబ్లిషింగ్ ని, 15-వ క్లాజు నూతన రాష్ట్రనిర్మాణముగూర్చి ప్రతిపాదించుచున్నది. చిత్తుచట్టములోని 12-వ క్లాజు ప్రస్తుతపు చట్టములో 15-వ క్లాజుగ మారింపది. దీని వాచరణలో నెయిల బెట్టవలయునో జాయింటుకమిటీవారి నియం దెలిపిరి.

“ఈక్లాజును అమలులోబెట్టు విషయమై జాయింటుకమిటీవారు రెండుసూచనలను కావించెదరు. ఏరాష్ట్రపు సరిహద్దులనైనను మాపునపుడు, ఏరాష్ట్రపు శాసననిర్మాణసభవారి యభిప్రాయముల గనుగొనకుండ ఎట్టివినికీ బూననూడదు. అయినను ప్రత్యేకవాతీకగాని ప్రత్యేకవాతీకుగాని సంబంధించిన ప్రదేశమునకు, శాసన నిర్మాణసభలో ప్రతినిధులుగ నున్నవారిలో సభక సంఖ్యాకు లీక్లాజుక్రింద ప్రత్యేక రాష్ట్రమునుగాని, ప్రత్యేకోకరాష్ట్రమును గాని నిర్ణయమని కోరినపుడు, ఆకోర్కెననుసరించి, క్రభుత్వకార్యదర్శిగారికి విచారణసంఘము నేర్పాయి జేయవచ్చును. అట్టి ప్రత్యేకభాగపు ప్రతినిధులు కొలదిసంఖ్యాకులై, శాసనసభలోని అధిక సంఖ్యాకులు ప్రత్యేక రాష్ట్రనిర్మాణమునకు ప్రతికూలురుగ నున్నను, విచారణ సంఘనిర్మాణమున కెట్టి యాటంకము కలుగ నేరదు.”

ఈపోకర్యము నువయోగించి, ఆంధ్రులెల్లరుల కృషిసలుచవలెనో, నిదివరకు కొంత సూచించి యుంటిమి. ఈవిషయమై ముందు సవిస్తరముగ తెలిపెదము.

సంస్కరణపుచట్టము
కత్తిగారు మరాటాత్రిక కిటుల తంతివాక్రసంపిరి :
“సంస్కరణపుచట్టము నవరణలేకుండ నామోడింపబడినది. కాంగ్రెసు కభాకీయములకు సానుభూతిగా చెడివారి క్రయత్నములు, చివరికి ప్రతికూల ప్రయత్నములచే క్లిష్టము గావించబడెను. మూర్, వడ్డిపుడు, కన్వర్సిగార్లు కాంగ్రెసు సవరణలకు ప్రతిపాదించి, రెండుమాట్లు ప్రతిమ

కామన్వెల్త్ లు భేదాభిప్రాయము గలవరచిరి. రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము, శ్రీస్వాతంత్ర్యము, అధిక సంఖ్యాకులదే నిరాకరింపబడెను. రాజకీయ నిస్పృహకులు తమిది, కాతలు శాసనము క్రతికాశాసనములకు దృఢజేయమని వేడ్డిపుడుగారు కోరిరి. మానవతత్వము ఏకగ్రీవముగ గడచిపోయెను. కాంగ్రెసు సభ కృతనిష్ఠయాధికారము గోరలేదని, చివరికి గారు ప్రెస్సుక్రితులు వ్రాసిరి. మరాట్టాత్రికా ప్రతినిధికి, బాదాపుర భారతీయుల ఆశయములను సఫలమయ్యెదని, చివరికి గారు చెలిపిరి.”

దీనిపై, డిల్లీ కాంగ్రెసుసభ 7-వ తీర్మానములో కృతనిష్ఠయాధికారముగోరనటుల మరాటాత్రికాధిపతి వ్రాసెను.

సిమ్లా ఫెయిసరులను దోచుట
లండను, డిసెంబరు 11:— పోలీసువారకు సయిని ముఖ్య ఒక్కమాత్రగ విస్తరించు దన్ను బోట్ల నుండు సిమ్లా ఫెయిసరులపైబడిరి. ఇంగ్లండునకు బోవుచున్నవారిలో పెక్కుమంది ఆపివేయబడిరి. డిల్లీకి మాన్వను హోసునుట్టు పోలీసువారకు నైసికులు పారాయించుచుండిరి. ఇదివరలో నణచివేయబడిన సభవారకు మరల సమావేశ మగుచున్నట్లు తెలిసి ఈ ప్రయత్నము లొనరింపబడెను. కాని కాక్రము లేక పోయెను.

ఓగార్డిలిట్టివాపుగారల వాయుబారములు.
కోవను, హేను, డిసెంబరు 11:— ఓగార్డిలిట్టివాపు గారలకు సమాధానము వదిరిన బ్రిటీషు ప్రైవీటు వల యు బట్టలకు ఆచారకర్మాదులను బంపుట లిట్టివాపుగా రంగీకరించిరి. బ్రిటీషు కువ్యున ఫ్రైవీటు కనువటుంబములతో కిక్రప్రకృత్యరేఖలను జరిపించుకొనుట కేర్పాటులు జేయబడినవి. ఫ్రైవీటు మారకపుసభ్యమాత్రము లొకరి కేవలమరింపబడునట్లు లేదు.

విమాన ప్రమాదము
బ్రిస్టలునుండి కచ్చిన యొక విమానము 18 వ తేదీకి కలకత్తాకు కొనిపోవలెనని వైమానికులు జేయదుగని ప్రయత్నించెనుగాని చీకటిముట్టచే పాత్యుకడలేదు గాక ఆనశ్శిలలో నే దిగలేనని అతడు తలచెను. చీకటివడింది. చివరికు తిరిగి వచ్చు తెలియలేదు. చివర కోక బయలులో నతడు దింపెను. అచట నొక చెట్టు అడ్డుకొనుటచే విమానము రోడ్డుమీదపడి కల్లంపైరి. అందులోనివర్ష యిద్దరిని అతనివరకు అపాయమయ్యెను. కలకత్తా లేదు గాని వారు దిగిన పిమ్మట వెళుకో జేవెను గారి సమావేశమున నిష్పపుల్లను వెలిగించిరి. ఆకని బట్టలిదివరకు వెల్లోలో తిడిసియుండినట్టి వంటిదే మంటలు లేదని. అచట నున్నవాని లెఖాబులు బట్టలును చింపి వేసినను కాళ్ళును కేతులును కాలింపి. అకనిని వైద్యులకు గానపోయి. అది కచట ఆరోగ్యము కలగుచున్నది.

అనాగ్రీతకు శిక్ష.— హంతుప్రూకు నడిలో తిరుగుస్తే మరుటాని కెక్కుటకు 4-7-19 వ తేదీని కేసెని కేసెని కేసెని 18 ఏండ్ల కదురు మెట్ల నెక్కుటలో గాబాబా నడిలో బడి కనిపొయెను. అందులకు అనాగ్రీతగా నున్నాడని చాంపూరు మెజిస్ట్రేటు సరంగు అబ్దుల్ కరీమునుకు 2-వ సంకర్షణము కలిగితి విధించెను. అతడు అచట బోలెడు బోలెడు బడ్డిగాను కైదు నంకితో కైదు పడితి 500 లు బాక్యా నా వేసి ఆ సామ్మను ఆకస్య లిట్టివలెలు కిక్కువలె ననిరి.

సంక్రమణములు

[చైతన్య పరిణామ]

భారతరాజ్యాంగ

సంస్కరణములు

ప్రభువులసభలో రెండవసారి చర్చించబడుట

సింహాచార్యుగారి యువన్యాసము

లండను, డిశంబరు 12:—ప్రభువులసభలో భారత రాజ్యాంగ సంస్కరణములపై చర్చించుటకు రెండవసారి ఈ గ్రీకుముగ సంగీతంబు చేసెను.

భారత రాజ్యాంగ సంస్కరణముల పట్ల ప్రభువుల సభలో రెండవ పర్యాయము చదువబడునపుడు ఆ సభకుండి భారతీయులును, భారతీయవిషయములందలివాడును గలవారును గాల్గిరియందుండిరి. ఈ పట్ల కాసింపబడునట్లు పాట్లపై పట్లము, మరెవరైనా పట్లము కాసింపబడునట్లు ప్రభుత్వము వారికి ఉచితము కాదని కాల్గిరియట్లు ప్రభువుగారు మందలించిరి. ఈ పట్లము వెనుకకుంచివేయుట ఆగ్రహమును సూచించునని వారు వాదించిరి. కాపర్ల ప్రభువుగారు అట్టి యాగ్రహమును గలిగించుట కప్పుడు నుద్దేశించలేదనిరి. నేటిరాత్రి సింహాచార్యుగారు రెండవసారి పట్లము సుపాదించుటకును 12-వ తేదీని చర్చ జరుగుటకును ఏర్పాటుచేయుటచేసెను.

చట్ట మేల నిర్ణయించబడెను?

సభ్యుల సంతోషములను ముఖ్యములుచేయుచు సింహాచార్యుగారు తీర్మానమును సుపాదించుచు పట్లము చెప్పిరి:—ఈ చట్టముయొక్క మూలములను మిగిలిన బలవంతముగ సంగీతంబుచేయుటకును నా కట్టికట్టి లేకుండుటచే నేనట్టి పనికి పూనుకొని యుండను. కాని ఈ చట్టము నిష్పత్తిలో ప్రజేత పట్టుటకును ఒక్క హిందూదేశమునకే గాక సామ్రాజ్యమంతటికిని గూడ నది చాల లాభకరముగ పరిణమింపగలదని నేను దృఢముగ నమ్ముచున్నాను. ఆ యుద్దేశముతోడనే ఈ పట్లము సుపాదించుట నుద్దేశించిరి. ఈ చట్టములయందు 1917-వ సంవత్సరపు ఆగస్టు నెల 20-వ తేదీనాటి ప్రకటనాఫలితము. అప్పుడు పార్లమెంటువారి ద్వారా వాగ్దానము నెరవేర్చుట కి చట్టమును ప్రభువుల సభలో సంగీతంబుచేసిన దని పార్లమెంటును కోరుచున్నాము. ప్రభువులు ఈ చట్టమును కాసింపుటలో చాల నుదారబుద్ధి నవలంబించి రినియు చాల సాహసము చేసి రినియు తలచిన తలచిన పనులు చేయును. కాని ఇది చాల తొందరతో నేర్పరుపబడినదని గాని అనగ సరమైన దని గాని వారు తలంపగూడదు." అనుచు సింహాచార్యుగారు దాని పుట్టుపూర్వోత్తరపు కథ సంతటించి తెలియబరచిరి. సామగ్రి కమిటీవారు చాల ప్రశంసనీయులుగ నుండును మునరించి రినియు, వారి సహాయము లేకుండనే, పట్లము నేర్పాటు చేయుటయే దుస్సాధ్యమయ్యెడిదనియు నతడు చెప్పెను. "జానువారు రిపోర్టుగూడ చాల ముఖ్యమైనది. పట్లము ఎంత అమూల్యమైనదో ఆ రిపోర్టుగూడ అంత ముఖ్యమైనదని చెప్పవచ్చును. ఈ పట్లము హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యపు చార్టరువలె భావింపవలయును. అందుచేత ప్రభువుల కిట్టి పూర్వపరిచితమేగాని త్రొత్తగాదు. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము నెలకొల్పవలయునని ఎన్ని సంవత్సరములనుండియో ప్రయత్నములను చేయుగా చేయుగా చివర కిప్పుడు పట్లము నేర్పరుచుట తలపెట్టినది. మార్గ సంస్కరణము లారంభమై పది యేండ్లుయినది. ఇందువలన కొంతలాభము గలిగినది. మంచి యనుభవజ్ఞానమును సత్వరాభివృద్ధియును చేపొరినది.

హిందూదేశ జాతీయచైతన్యము

"హిందూదేశము యుద్ధములో ఎంత సహాయము చేసినదో నేను మెలుగుపెట్టి చెప్పవలసినదని నేను. తాను యుద్ధములో చేసిన సహాయమునకు ప్రతిఫలముగ హిందూదేశ హిందూరాజ్యములను గీతిన వరుట కల్గి. పట్లము దాని గుణావళిని ముఖ్యము స్త్రీయై నిర్ణయింపబడవలయును. యుద్ధములో హిందూదేశము చాల సహాయము చేసినది. హిందూదేశ ప్రతిష్ఠ గాని కలిగించిన దానినకు సందేహము లేదు. సామ్రాజ్యమునకు హిందూదేశమును, కలిగించిన వలసదేశములతో హిందూదేశము గూడ ప్రేమనుకు తోడ్పడెను. జాతీ

సమితియందు దిగి అసలుసభ్యులందఱికిగ్రహింపబడినది. ఈ యనుభవ మంతటివలన భారతజాతీయైతత్వము ఏర్పడెను. జాతీయభావము సత్వరాభివృద్ధి నొందుచున్నదని దాని అత్యంతస్వభావమును వారించుటకు ఇటువై సంతమాత్రమును పిలువారు.

"హిందూదేశము నింకను తమ యధీనముననే యుంచవలయునని సభ వారనుకొనుచున్నారో లేక వారి కేదియో కొంత యధికారము నిచ్చి స్వపరిపాలనను నేర్పకొనుట కవకాశము గలిగింపవలయుననియు యుద్దేశించుచున్నారో నిర్ణయింప గోరెదను. ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విధానము రిం ఏండ్ల క్రిందటి విధానమునకంటే యున్నది. అంతయు కేవల మధికార ప్రభుత్వ విధానముగ నున్నది. రాష్ట్రీయసభలు క్రమక్రమమున ప్రజాప్రాతినిధ్యములను లగుచున్నవి. వారు చేయవలయు పనిమాత్రము కేవలము విమర్శనతో ముగియుచున్నది. ప్రజాప్రాతినిధులు కోరు స్వత్వ మా సభకు లేదు. తమలో ఎక్కువమంది ఏమివాంఛితములను యథాగతముగ కోరుచున్నారో తెలుపునపుడు కాన్వెన్షన్లవారమువారు తమను గుఱ్యముగ నడుచుకొనవలయునని వారు కోరుచున్నారు.

రాజకీయ బాధ్యత, రాజకీయాధికారములు.

ఈ కోరికను ప్రసాదించుటకులన ఇప్పుడే భారతీయులకు పరిపూర్ణ స్వరాజ్య మియ్యబడుచున్నదని గాని, కాంతి సంస్థాపనాధ్యక్షుల పార్లమెంటున కిదిగల వన్న అధికారము తగ్గుచున్నదనికాని తలంచుటకు పిలువదని నేను నొక్క చెప్పగలను. భారతీయులలో మెక్కువమంది ఈ యభిప్రాయమునే వెల్లెలుచుచున్నారని నేను స్పష్టముగ చెప్పగలను. హిందూదేశ మప్పుడే పరిపూర్ణ స్వరాజ్యభారమును వహించు స్థితికి రాలేదు. ఎప్పుడు స్థితికి వచ్చునో నేను చెప్ప సాహసింపజాలను. కాని ప్రస్తుతస్థితియందునుండునంత కాలము హిందూదేశ మెప్పుడును స్వపరిపాలనకు తగియుండదు. బాధ్యతనిచ్చిననే యది ఎప్పుడైన స్వపరిపాలన నొందుట కాశంకలను.

తాత్కాలిక శాసనము

హిందూదేశ రాజ్యాంగ నిర్మాణమును కాశ్యతముగను స్థిరముగను నెలకొల్పవలయునను ఉద్దేశ్యముతో నీ చట్టము తయారుచేయుటలేదు. పార్లమెంటు అధికారములను ప్రజలకు క్రమక్రమమున మార్పు పండిగొని కిది యుద్దేశంబుచేసినది ఆసంధిగొని యెంతకాలముండవలయునో చెప్ప సాహసింపను. రాజ్యాంగవిధానము నిర్ణయించుటయందును, శాసనములను జేయుటయందును, పన్నులను వేయుటయందును వెంటనే భారతీయులకు కొంత అధికారము నీయవలయునని గవర్నమెంటువారి యుద్దేశ్యము.

సింహాచార్యుగారు ఉపన్యాసమును త్వర త్వరగ చదువుటకు గాల్గిరిలో కొంతమందికి వినిపించలేదు. అధికారమును భారతీయులకు క్రమక్రమమున నిచ్చివేయుటగూర్చి ఆత డిట్లు చెప్పెను. "నింకనుభాగికారమును క్రమమున తొలగించి దానిని ప్రజల వశము చేయుటలో నెట్టి అంతరాయమును గలుగకుండ వలయు నను ఉద్దేశ్యముతో ఈ పట్లము తయారు చేయబడినది. మొదట కొన్ని కాఖలును, పిమ్మట మరికొన్నియు ఆ వెనుక మరికొన్నియు చివర కన్నియు ప్రజల స్వాధీనము చేయుట కేర్పాటు లాసరింపబడినవి. అన్ని కాఖలు ఎప్పుడు ప్రజల వశము చేయబడునో నేను చెప్పజాలను కాని హిందూదేశ మంతటను చాల అనుభవమును తెలిపి తేటలను గలిగినట్టియు ము స్పష్టమును దీర్ఘాలోచితము నగు రాజకీయవిధానము నేర్పరచి ప్రజలను తిన్నని మార్గమున నడిపింపగలిగి వారి యభిప్రాయములను బాగుగ తెలియుచున్నట్టియు నియోజకగణ మేర్పడినగాని పరిపూర్ణ స్వపరిపాలన మియ్యబడదని మాత్రము నేను చెప్పగలను.

నియోజకగణాభిక్షణము

పరిపాలనకు తగిన కక్ష నొసగుటయు, శాసనసభ్యులకు నిజమైనపని గల్గించి యధార్థములగు బాధ్యత నొసగుటయు నావశ్యక మగునెడల ఎన్నిక దారులకు తగినకక్ష నొసగి వోటు విలువ ఎట్టివో, దాని నెప్పుడేర్పి నుపయోగింపవలయునో ఆ సంగతులను బాగుగ నేర్పుటయు నంత యావశ్యక మైనవే యని తెలియవలయును. పరాజయముల నొందుటకులన వీలయము సాధ్య మగును. భారతీయ శాసనసభ్యుల లొక్కమారుగ పరిపూర్ణ విజ్ఞానవంతు లగుదు రని తలపోయుట యవివేకము. కాని ఒకమారు సంభవించిన తప్పులు మరియొకమారు సంభవించుటకు చేయుటకును, అట్టి తప్పులనులనలన ఎక్కువ నష్టము గలుగకుండుటకును పట్లములో తగిన యేర్పాటు లాన రింపబడినవి.

ప్రత్యేక శాఖాధికారము

ఈ చట్టమునందు దుదాహరింపబడిన పరిపాలనా పద్ధతికి ద్వంద్వప్రభుత్వపద్ధతి యని కొందఱు చెప్పుచున్నారు. కాని ప్రత్యేకముగ నొక్కశాఖనే ప్రభాధీనము చేయుపద్ధతి యని చెప్పుట నుంచి దని నాయుద్దేశ్యము. 1917-వ సంవత్సరపు ఆగస్టు 20-వ తేదీ ప్రకటనలోని విధానమున కంతమాత్రము లోపము రాకుండ ఈ పట్లము ఏర్పాటు చేయబడినది. సామాన్యవిధానమున కంగీకరించువారు వెక్కువమంది పట్లముని ముఖ్యములనువైన ఏ నమృతము గలిగియున్నారను సంగతి అందఱికిని విదితము. దాని ముఖగు పరచుట యవివేకము. ఇందులకు కొంతమంది కొన్ని యాత్రే పరిపాలన చేయుచున్నను. కాని ద్వంద్వప్రభుత్వపద్ధతి తప్పిన దానికంటె మంచిది మరియొకటి కన్పించుచున్నది. దానికి బదులుగ ప్రజేత పట్లములో నుండు నంపబడిన ప్రజాధిక లన్నియు నాతీయనే యున్నవి. ప్రభుత్వశాఖలు కొన్నిటిపై పూర్ణాధికారము నిచ్చుటకుబదులు అన్నిటిపై కొంత యధికారము నిచ్చుట కవి యుద్దేశంబుచేసినది. అసలుసభ్యు యిది ప్రభుత్వమువారి విధానముమీదను కార్యక్రమము మీదను ప్రజా ప్రతినిధి సభలకు కొంత యధికారము నీయ నుద్దేశంబుచేసినది. ఆ యధికారము క్రమక్రమమున దాని వహించువారి క్రితసామర్థ్యములను బట్టి హెచ్చించుటకు గూడ నుద్దేశంబుచేసినది. అట్లు హెచ్చించుచు వచ్చుటకులన నెప్పుడుగ క్రమక్రమమున నంత యధికారమును విష్టవాను పరచిని గాక శాసనానుసరణిని ప్రజల వశము చేయ నుద్దేశంబుచేసినది. కొన్ని శాఖలమీదను వెంటనే పూర్ణాధికారము నిచ్చుటకు మారు అన్ని శాఖలమీదను కొంత యధికారము నిచ్చుటకులన లాభములేదు. అనూచన అంత యుపయోగకరమైనదికాదు సరికదా చివరకు నిజమైన బాధ్యతను నెలకొల్పుట కెంతమాత్రము నుపయోగింపక పోవును. అందువలన పార్లమెంటుకి సంస్థాపనలకును, హిందూదేశ సభలకును సరియైన బాధ్యత గల ప్రభుత్వమును నెలకొల్పలేక పోవుటయో, ప్రభుత్వమంతయు పూర్తిగ చెటుటయో, లేక బ్రిటిషు పార్లమెంటు అధికారమును పూర్తిగ నున్నాల్గించుటయో సంభవించును."

నిబంధనలు

నిబంధనల కింత యవకాశము నిచ్చుట అపాయకరమను విమర్శన న్యాయమైనది కాదని, సింహాచార్యుగారు చాలదూరము వాదించిరి. కొన్ని సందర్భములలో నొకనొక పట్లము కాసింపజేయుటకు, త్రోసివేయుటకు ప్రభుత్వము వారికి అధికార మియ్యబడిన సంగతి అతడు నిరూపించెను. మాంటెగు ప్లెమ్మెంట్ల నిజేదిలో చెప్పినదానికి బదులుగ జాయంటు కమిటీవారు చేసిన మార్పు చాల ప్రశస్తముగనున్నదని సింహాచార్యుగారు తెలిపిరి. అందువలన లాభము గలుగునేగాని ఎంతమాత్రము నష్టము గలుగదని యతడు నొక్క చెప్పెను.

హిందూదేశములో కొంచె మించుమించుగ నన్నికత్తుల వారును నెల్లప్పుడు ప్రభువుగారి నిజేదిక వాదించుచున్నారనియు, డిసెంబరునెల 15-వ తేదీ సరికి పట్లము కాసింపబడవలయుననియు, లేకున్న అధికారవర్తమానుల ప్రయత్నములచే నాలస్యము సంభవించిన హిందూదేశములో వెక్కువమంది కాశాధింగము ననంతృప్తియు గలుగుననియు సర్ డీన్ల వాచాగారు ఇంగ్లండునందలి మితవాదప్రతినిధులకు తింతి నిచ్చిరి

"క్లాను మాక్స్ క్లను" స్త్రీయరు

లండను, డిశంబరు 11:—క్లాను మాక్స్ క్లను "స్త్రీయరు మీద బహుశాసన అన్ని లాల్లల నాన్ని చేసి. స్త్రీయరుకు నష్టమేమియు కలుగలేదు.

తిండిదార్థములధర

లండను, డిశంబరు 12:—నేడు, వానకా స్టోర్సులో పనిచేయువారికి డిశములు కృత్రిమేసిరి. వారినిజూచి ఇతరులకు దైర్యముకలిగి ధన లెక్కలేకున్నది గనుక దానికి తగిలుటకు అలిపిపాడ కృత్రిమేసిరెడల యుద్ధయముబహుశా జేరుచున్నది. కత్రికలు వారికి తోడ్పడుచున్నవి.

సోబ్బులసత్తులు.

లండను, డిశంబరు 11:—200 నుండి సోబ్బుల భార్యలును 800 నుండి పట్లమును "మిల్లి ముడిము" అని స్త్రీయరుమీద సోతాంధ్రముండి ఇండియాకు బహుశా జేరుచున్నారని. వారి భర్తలు భరితన్న ములో గలరు.

బెంగళూరులో నందిపుష్పములు:— 18-6 తేదీన నీవ
 ఒక కస్త్రువాగములకు బడిపిల్లలకు మధ్యగ పదార్థములను
 యున్నట్లు దేను. కాత్రీ కట్టవను దంతకును ఏమగును తెలిసింప
 నుడును. ఆ వారమువాడు ప్రాశ్నము అన్ని దేశము లు గును
 సరిగియు, ఆదివారము వాడుకాల్లి మొదలు నివసించును. కన్నులు
 కురియుటచే నోవవారము వాడు జనునవలసివ ప్రాశ్నంపు విధ
 చిసోయినది. ఆది మరల బుధవారము వాడు జనుగును.

సామాజిక వార్తలు

నూనె, నూనెజలలు:—నూనె, నూనెజలలు యొగ్గునుండి సంపాదించిన ఆటకమున్నయు డిసెంబరు 6-వ తేదీనండి రద్దీవేయబడినది ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ప్రకటించుచున్నది.

సర్వేక్షణముచేయుచున్నారు:—వరదాను లిబరల్ పీసు ఆధ్వర్యము లగు 45 వ. యస్. కె. సర్వేక్షణముగారి, నెల్లూరు జిల్లానుండి కావచ్చు సభ్యులకు ఆమోదించి సంకట మాంతుకుగారికి వరదములు సమర్పించుచు కంటి వాస్తవంబి.

క్రిస్టుయన్ ఉగాది అభినందనములు:—క్రిస్టుయన్ ఉగాది రెండవ రోజు అభినందనములు డిసెంబరు 28-వ తేదీ 30-వ తేదీ సాయంత్రములలోగాని 24-30-వ తేదీల మధ్యాహ్నములోగానూ యెడల సకాలమునందు బట్టాదాతలనుబడి వి. కె. లి. గ్రాఫు నూపరించెడిటు మాకు వ్రాయుచున్నాడు.

బల్లారివర సినీనోదినభ:—ఈ సనీవాడు యీ నెల 20-వ తేదీ కిందవారి సాయంత్రము 5-30 గంటలకు గొట్టేటానందు 'ప్రజ్ఞా' నాటకము ప్రదర్శించెదరు. ఆది వారి సాయంత్రము 'కృష్ణలీల' నాటకము ప్రదర్శించెదరు. అది సుదూర 2-వ తేదీనందు ప్రతిరోజు నాటకము లాడుచుండెదరు.

సంభ్యక్తవములు:—సంభ్యక్తవముల సంభ్యక్తము 18 వ తేదీన వొడ్ల వెంకటాచలయ్యగారు 'సానెటిఫైర్' ద్వితీయక అఫ్ ది ఫ్యాబ్' యందలి 50 బాలకుల కొక వింసాంగిరి. రాజవంశులకు, వెన్నుపు కర్నూరుకు, దాక్షర విజయ రాజువులగారికి (సంభ్యక్తవర్ష) వొడ్ల వెంకటాచలయ్యగారిని సంభ్యక్త అభినందించి.

మద్రాసు కార్పొరేషన్:—గత సమావేశమున జరిగిన చర్చకు అనుబంధి కె. యి. హెన్రీయన్ గారిని ఇంజనీయరును, దాక్షర కె. రాజుకేంద్ర రావుగారిని హెల్పర్ అభినందించు భావము చేయబడి ననుతిర్మానమున ది. మారి కె. గారు 16 వ డిసెంబరు జరిగెను సభయందు ఉపపాదించెదరు.

కాంగ్రెసు స్పెషల్:—స్పెషల్ బండికి కావలసి నన్ని టిక్కెట్లు అమ్ముబడెనందు చిన్నపురినుండి స్పెషల్ బండి పోయి. టిక్కెట్లుకు రూపాయలు సంపాదించికి బాంబాయివరకు టిక్కెట్లు కొనబడివి. బాంబాయినుండి అత్యంతవర నునకు చిన్న స్పెషల్ బండిలో కొన్ని బండ్లు చిన్నపురి ప్రతి నిధుడు ప్రత్యేకించబడును. ప్రతినిధులు 20 వ తేదీ తెల్లవారి లోగా చిన్నపురికి రావచ్చును.

చిన్నపురి యువజన సారస్వత సంఘము:—వై సంఘమువారి యాజమాన్యము క్రింద రేపు సాయంత్రము 5-45 గంటలకు సాద్యముచేసెదరు. తెలవాద వాస్తవ్యులను, ఛట్రంధను, సభ్యులను లక్ష్యమునకు వారు పాటకపురి చేయబడి. గా వ్యాజ్యము కేవలం అయ్యును గారు ఆగ్రాసవాధివ్యము వహించెదరు. రావుబాదరు సె. కె. ల్లెక్టరు గారు గావించురాలకు బంబంగారు పతక ముసంపాద.

బారువయందు సంభ్యక్తవము:—18వ తేదీన బారువ ఇక్కడ అన్న సోయాయాగాని యాజమాన్యము క్రింద బారువయందు సంభ్యక్తవములు జరుగవలెగా జరిగెను. భవనంతయు బారుగ అలంకరింప బడినది. రాజభక్తి కీర్తనలు బారుకు పాడిరి. విద్యార్థులు కొన్ని చంద్ర రంగములు నాటక భాగములు ఆహ్లాదకరముగ ప్రదర్శించిరి. ఈ సందర్భములకు సాధ్యములు ప్రేమ కల్పన గారు కందరియును. చిత్రి బలముయ్యగారు భూమిపండ్లు పోటి కందెయలం ఈ చిత్రలేనివారికి బహుమానములు సందివెట్టిరి. కర్తవ్యం బిడెట్ల భోజనములు కట్టిరి. ఈ సంతకము వనో పాటగా అలంకరింపబడినది—రెండవ రోజు.

లోకమాన్యకలకు:—లోకమాన్యకలకుగారు కేపుకందం 9-30 గంటలకు నెల్లూరు ప్రేమకావ్ కచ్చెదరు. అచ్చుకందం చిత్రాద్రేమిమిమిగ రావలెటకు మిగులవై భవనము లోకమాన్యని ఉరేగి చెదరు వివిధప్రతిష్ఠలములు స్వాగతము లొసంగుటకై రేపుసాయంత్రము 5-30 గంటలకు ప్రేమకావ్ కేవలమును తిరువర్కేణి గముచి తిమున ఒక గొప్పభవనమును. లోకమాన్యకు స్వాగతము లుగ ప్రభుత్వరము సెసంగెదరు. ఈ సందర్భము ఆగమము కనుగా ఆరు తమతమగృహములను అలంకరింప ప్రార్థించు.

వై. నారాయణగారి మార్పువండు, మైపురై లోగు ప్రతిష్ఠాపనము:—ఈ ప్రతిష్ఠాపనపు రెండవ వింజి నిన్న సాయంత్రము సత్ప్రసాద భవనమునందు వై. నారాయణగారి యాజమాన్యము క్రింద జరిగెను. అధ్యక్షులు 'ప్రేమిస్త్య యూనిట్' ఒక్కవారి స్థాపించుట అవసరమున కొన్ని వ్యాఖ్యానించిరి. ఈ ప్రతిష్ఠాపనపు విద్యార్థులు. ఉద్యోగములు కలిపి ఒక బంగారు పతకమును వై. నారాయణగారి బహుమానముగా నిచ్చిరి. ఈ పాపరము లొసంగబడినది. రాజవంశులకు అభినందనములు సమర్పించబడినది. అంతటితో సభ ముగిసెను.

స్వీయోద్రావము రేపదవైద్యకమ్యేళము:—ఇది ఈ నెల 20-21-22 తేదీలు విజయనగరమున మహారాజగారి కళాశాలా భవనములో జరుగును. మద్రాసు వాస్తవ్యులకు సుప్రసిద్ధాంశు వైద్యకమ్యేళమును, అనురేప చిత్తానందములు, నిరంతరాయుర్యేళవారకులు వై. రాజవైద్యకరం టి. లక్ష్మీవతి, వి. పి. యం. బి. పి. యం. గారు సభాధిపత్యమును వహించెదరు. వై. రాజవైద్యకమ్యేళమున వై. రాజవైద్యకరం 20 వ తేదీన ప్రారంభము 30 వ తేదీనమున జరుగును. వై. రాజవైద్యకమ్యేళమున దయచేత ప్రార్థించు. ఆహ్వానం ఘనభ్యక్తి 8-0-0 అను, ప్రతినిధులను 2-0-0 అను ఏర్పక బడినది ప్రతినిధులకు బహు, భోజనాదికములు ఏర్పాటులు గావించబడును. ఎంతవర ప్రతినిధులు ఏరైలులో వచ్చేరి తెల్లవారి వారికి తగినయ్యెములు గావించబడును. —ప్రభావకార్యభ్య.

మాజీకృత్యభవనము:—ఈ నెల 2-వ తేదీ మొదలు 8-వ తేదీ వరకు కర్నూరు జిల్లా క్రికెట్ గ్రామములో కనక కంకరకృత్యభవన మాజీకృత్యభవనములకు సభ్యులను జూపగింబుగా జరుపబడినది. బాంబాయి మాజీకృత్యభవన గుప్తగారు 5-వ తేదీ సభాసము చేసిరి. కంకరకృత్యభవన గుప్తగారికి 116 అను సన్మానముకొనెరి. తొమ్మిది మొట్ట స్వామిగుప్తగారు అవధానిగారి కొకబంగారు మెడలను సన్మానముగ సొనంగిరి. —బాద్మల్లి సత్యవారాణశక్త్య.

తిక్కనవర్ధంత్యుత్సవము, విజయనగరము:—శ్వసంఘ పక్షమున, 7-వ తేదీ ఆదివారమునాడు తిక్కన ధిమేటకు బుర్రా కేవలం రావురంతులు ఎట పి. గారి అధ్యక్షతక్రింద, తిక్కన వర్ధంత్యుత్సవము జరుగవలెగా జరిగెను. రావుసాహెబు గిడుగు వెంకటరామమూర్తిరంతులుగారు "తిక్కన తెనుగుకు గురించి దీర్ఘవ్యాసము నిచ్చిరి. పురజనలందరను సభకు విచ్చేసిరి.

నిడమర్రు-శ్రీ సాతకపుత్రభాండాగారము, 2000 ల భర్తము:—ఆంధ్రజేతమునందు శుభశిర్ధమైన సాగో వంశమును, ఉదాత్తపుత్రులను రావ శిబును విద్యావంతులను నాటకమేంద్రము వాస్తవ్యులు వై. శుభ్రవ్యాజ్యంగారు నిడమర్రు శ్రీపాతక పుత్రభాండాగార మందిర నిర్మాణమునకు 1116 రూపాయలను నాయకలవ వై. రా. లకు 1000 లు, శ్రీమంతు 2116 ల నిచ్చెద సని నాదానము చేసిరి. అంతరించు, భాండాగారమునకును రాత్రిపాతకాలకును కర్తవ్యమును వీలగు సందర్భముల గ్రామభ్యక్షులను నిర్మించును. సుమారు 100 గురి విద్యార్థులచే విద్యను భర్తించుటకు సభ్యులమునాటి మన్ననల బడిసి యేటకు సుమారు 200 ల విరాళములు గ్రామమును సాతకరాత్రి పాతకాలకు కలిగియున్నది. సారస్వతాంశుల యభినంది నిర్మాణమునకై భర్తించుటకు రాజకీయ అధిక, సాంఘికాభ్యుదయ అభివృద్ధి యున్నది. జేతకాలపాతకము లేని జేతులకు నిట్టి భర్తములే జేతకమును సంకీర్ణ పెట్టగలవు.

విరావురము.

[నిలేఖను యొద్దనుండి]

అక్షరాభ్యాస మహోత్సవము.
భిరావురము, డిసెంబరు 11.—శ్రీవీరకాపురాధీశ్వరుల యొక్క రెండవజయంబు లగు ధిరంజయ వెంకటేశ్వరుల మహిమలీ నూర్యారావు గారిని రెండవ జయంబు యందు విరంజయ గావాంబుగారికి 'అక్షరాభ్యాస మహోత్సవము' 10-12-19 తేదీన మహావైభవముగా జరిగెను. ఎన్నెలు గ్రామముకు సంబంధించిన విరంజయ మహావైభవము, కాకినాడ మున్నగు గ్రామములనుండి రగు మహమ్మదులు విచ్చేసి సభ సలంకరించిరి. బీదలకు సాదలకును కొన్ని పేలు పెచ్చింప బడి సింహింపబడి సహిత మన్న దానము చేయబడినది. సాయం కాలము నువ్వెరులకు తూటాద సుగమేశ్వర కాశ్మీ గారు విరాళము చేయి తేని సభ్యుల నానంద భవనముల గావించిరి. కొట్ల నాంకర్కలకు ముఖ్యముగా ముఖ్యుర మునంద బాదలు దీక్షితి 'యూనిట్' వారి 'మన్ను' తోర నములు గట్టబడి శ్రీవారికి శ్రీసార్వభౌమవియందుల యను రాగము తెలుపబడినది.

పాండి సాతకాల
మా గ్రామములో కొంతకాలము నుండి ఏలూరు తాలూకా, విజయరాయ గ్రామకాపురముల కోమాంబూరి గోవిందరాజుదాశ్యులవారు కాపురము నున్నాడు. వీరికి పాండి, సంస్కృత భాషలయందు గమ్యామైన పాండిత్యము గలది. వీరు తమకు పాండిభాషా ప్రణాళి చేయవలె నని ముఖ్యోద్యోగమునకు నెలవిచ్చిరి. తేదీనకు గోతంద పుస్తకముల సహితము వారి చిచ్చి విద్యార పెదము మిక్కిలి విజయములతో సెల విచ్చిరి. వీరి గురు మొదల విద్యార్థులుగా జేరి నాటకు దివ్యలనుండి భాష సభ్యులందు మున్నాడు. భిరావుర ప్రజలీ మహాకావము ముద్రాగిం బిలిపి పాండిభాష సభ్యులందు గాక?

చెన్నపురి ఆంధ్రనాటకసభ

21-12-19 కృష్ణలీల	28-12-19 ప్రజ్ఞా
23-12-19 ప్రమీల	29-12-19 హాశ్య ప్ర
24-12-19 చంద్రహాస	30-12-19 సారంగధర
25-12-19 నళ	31-12-19 పాపకా వట్టా
26-12-19 అశ్వత్థ	జేతము
27-12-19 విజయనగరసామ్రా	1-1-27 కృష్ణలీల

వికోరియం వన్లిక్ హాలులో
ప్రదర్శన మొనరింతురు

ధరలు చాల తగ్గింపబడెను

గౌతా కంపెనీ,

రాటగు బజారు, చెన్నకట్టణము.

ఎలక్ట్రా పెన్సెను, గ్రాంపు, గౌతా లీడర వాచిలు ప్రైవేటును, క్లాకులు చాల తగ్గింప ధరలకు విక్రయంజరును.

21-12-19 మొదలు 31-12-19 వరకు

5 కొటాలు మాత్రము కొన్ని టికెట్లు 100 కి 25, 80 తగ్గుచున్నాడె తగ్గింపబడినది.

మీకు నూ అంకడికి కచ్చి మీకు మంచిలాభము కలుగును.

16 రూపాయలవారు చెన్నకట్టణము

ఇదివర కి రాజధానిలో కట్టి సాకర్వ మెప్పుకును మా పుడలేదు. కాన సీనిపు యువాయులు ముఖ్యముగా నుపయోగించు. శ్రీలకలంకారము. పునుపు కాకర్వకె.

Grand Reduction Sale

GUTHA & CO.
Rattan Bazar, Madras.

Of Electa, West-End, Grand and Goutha Lever Watches, Clocks and Time Pieces at Specially reduced Prices:

8 Days Sale
for 24 to 31 Dec 1919.

Some Goods Sold 10, 25, 30, 40, per cent.

Deduction on Prices marked according to the nature of Goods.

You will be benefitted by GOING TO OUR SALE ROOMS.

6, Rattan Bazaar, Madras.

Avail this Grand Opportunity. Ever Offered in this Presidency.
For Ladies a Jewel and for Gentlemen a necessity.

11

అప్పుడు త్రిమల మూలము వాడని, వైకుంఠము వాల్చిన
వర్ణమునుండి వైకృత్యైవమని, వర్ణమునుండి సువర్ణము
వారని, ఆంధ్రుల వామ్యము వారని, "క్రాంతిన వామ్యతకరణం"
ను నేరించితివి. గ్రంథము వాంఛించితిమి నామ్యము. శ్రీమం
తులు వారి వారతలను మూలముగా, విజ్ఞానము మూలముగా, సత్వే
తరములు సత్వము లున్నవి. మూలము, జూ వెలమ, వారతల
తెలిసికొనగలము.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England India Bill in the Lords.

Lord Sinha's Speech.

"Evolution, Not Revolution."

LONDON, December 11.

Many Indians and others interested in India were present to view the second reading of the Government of India Bill, Lord Sinha and Lord Curzon criticised the Government for taking the Second Lord Bill and other bills before the India Bill, on the ground that this was disrespectful towards an extremely important measure. The Earl of Crawford repudiated disrespectfulness. It was arranged that Lord Sinha should move the second reading to-night and that debate should be resumed on December 12th.

Genesis of the Bill.

Lord Sinha, amid loud cheers, moving the second reading said that, many art, eloquence or power of persuasion were necessary to induce the House to accept the main principles of the Bill he would despair of being able to do so. He was convinced that the great experiment which the Bill inaugurated was likely to prove successful and beneficial not only to India, but to the Empire, that he rose with humble and grateful pride to make the motion. He pointed out that the Bill was the immediate outcome of the memorable declaration of August 20th 1917, practically the whole of which was embodied in the present Bill. The Bill was the first step that Parliament was asked to take to fulfil the pledge then given. He confidently hoped that their Lordships would feel that they were taking a generous and perhaps a bold step, which was not rash, hasty nor unnecessary. Lord Sinha recalled the history of the Bill. He paid a tribute to the valuable work of the Southborough Committee, without which he said it would have been impossible to frame the Bill. He declared that the report of the Joint Committee, was almost equally as important as the Bill and should be regarded as India's progress report. In view of all these facts it was impossible reasonably to maintain that the Bill, their Lordships were now asked to read, had been insufficiently explored. The Bill was a natural and inevitable sequel to a long chapter of previous legislation for the better Government in India. The ten years, since Mr. Montagu's reforms were inaugurated, had been fruitful in experience and rapid development.

India's Growing Sense of Nationality.

No words of his were needed to give lustre to India's part in the war. The impression that India desired or demanded the Bill as a reward for war services was absolutely false. The Bill must stand on its own merits. Lord Sinha continued to say that no doubt as a result of the war the status of India had been greatly advanced. She had been privileged to participate with the Dominions in the Imperial War Council and in the Conference in Paris and had been admitted as the original member of the League of Nations, on which so many of their future hopes depended. These experiences had quickened her sense of national unity. It was no longer possible to doubt her rapidly growing sense of nationality.

Emergence of Political Majorities.

He asked did their Lordships intend to keep India on leading strings or did they believe that the time had come when Indians themselves should be given some control of policy and be put in a position to adopt self-government. The present system of Government was identical with the system of sixty years ago. It was purely an Official Government. The Provincial Councils have been gradually becoming Representative, but their functions were confined, broadly speaking, to criticism. The Councils did not possess what the Representatives of the people asked, namely, some guarantee that the Executive would conform to their wishes when they represented the real desire of a majority.

Political Responsibility and Political Power.

That three demands postulated complete self-Government for India at present or even weakened the responsibility of the British Parliament for the maintenance of Peace and order, he for one emphatically repudiated and he was convinced that in so doing he had voiced the sentiment of a vast majority of his countrymen. India was not yet fully equipped for complete self-Government and he would not be so rash as to attempt to predict when she would be. But so long as the present system continued she would never be fit for self-Government.

Only responsibility would fit her to embark with every hope of success upon such a course.

A Period of Transition.

The Bill was not intended to establish a final permanent constitution in India. It provided for a period of transition. He would not venture to predict the length of that period. Government desired to give Indians immediately some control of policy, law making and taxation, and must do this by a system of ensuring an orderly advance.

Lord Sinha who read his speech very rapidly and who on occasion could hardly be heard in the Gallery, proceeded to declare that the Bill attempted as valiantly to provide for progress and transition from bureaucracy to self-Government by gradually enlarging the field until no subjects remained reserved. He was unable to predict that date, but obviously it could not arrive until there was throughout India, a widely diffused and tried electorate capable of formulating clear and wise and conception of policy and selecting representatives able to guide and voice the views of the population.

Training of the Electorate.

It was necessary to train administrators, to give legislators real work to do and real responsibilities to

shoulder, it was equally necessary to train Electors and train them the value and proper use of the vote. Success was achieved by means of failures. It was idle to suppose that Indian Legislators would spring into being full fledged and infallible. They expected mistakes, but the Bill provided every reasonable safeguard to minimise the possibility of their recurrence or seriousness of their results.

"System of Specific Devolution."

This plan had been given the name of dyarchy, but he preferred to call it a system of specific devolution. The Bill interpreted, with scrupulous accuracy, the policy of August 20th 1917. It would be foolish to disguise the fact that many who were in full accord with that general policy, regarded the basic principle of the Bill with misgiving. There might be objections, but there was no practical alternative to dyarchy. All alternative schemes submitted were essentially the same. They purport to give the legislative some responsibility over all matters of Government, rather than full responsibility over some. The problem was to give representative Assemblies in India a measure of control over the policy and action of Government, so that the control should gradually be increased, as those to whom it was entrusted exhibited fitness for increase, and so that each increase came by an ordered and controllable process, so that the process would always be evolution and not revolution. To give some control in a piecemeal way over the whole field instead of practically full control over certain defined fields was not a practical proposition and could only result either in complete failure or in a complete responsibility to parliamentary institutions, or the Council of India, or a paralysis of Government which would rapidly and inevitably lead to complete control by the legislature of India and complete usurpation of the authority of the British Parliament.

The hypothesis underlying all these alternative schemes was divided allegiance to Parliament on the one hand, and provincial legislatures on the other, and the division affected or might affect every issue coming before Government.

Procedure by Rule Upheld.

Lord Sinha contended that the criticism that it was a dangerous expedient to leave so much to be done by Rules was unjust. He particularly drew attention to the provisions of clause 13 to clause 11 section 5, empowering Government to secure the passage or rejection of Bills in certain circumstances. Lord Sinha declared that this outworking of the Joint Committee for the original plan in the Montagu-Chelmsford Report was a great improvement. Nothing would be lost and much would be gained by the Committee's more straightforward plan.

Moderate Leaders' Hopes.

LONDON, December 11.

Sir Dinshaw Wacha has cabled to the Indian moderate deputation at present in England expressing that nearly all shades of Indian opinion generally welcomed Lord Selborne's report and he trusts that the India Bill will be passed by the middle of December, because any postponement in deference to reactionaries will be sure to cause disappointment and dissatisfaction throughout India.

Tribute to the Work of Civil Service.

Lord Sinha paid a tribute to the work of Civil Service which had made India fit for this change, and said that the passage of the Bill would not close the story of ungrudging toil of the Civil Service. India would long need men of the type which Britain had so long given her and he refused to believe that India would not continue to receive from the sons of Britain the same loyal and devoted service as she had received to her lasting benefit in the past. (Cheers) He cordially echoed the conviction of the Joint Committee that Civil Service would accept the changed conditions and devote themselves loyally to making the new constitution a success. He was confident that the position, he was privileged to hold, as representative of his countrymen, would ensure him indulgent and sympathetic hearing and that every member of the House would approach the examination of the Bill in traditional spirit of British fairness and impartiality and with earnest desire for advancement of India's welfare which had done so much for the betterment of India in the past. There might be Lords who thought that the passage of the Bill would not advance India's welfare. That system of Government which with little essential change and so many beneficial results had endured through the nineteenth century, should continue essentially unchanged through the twentieth, and that time had not yet arrived to sever leading strings. If they wished to secure gratitude, contentment and loyalty of India, that view could no longer be maintained.

India Outgrows Her Political Infancy.

The whole fruitful course of the British administration in India, culminating in the recognition of India as real partner in the Empire, had produced justifiable expectations that we should now agree to treat her as having outgrown her political infancy. No reasonable Indian claimed that India had today reached political maturity, but he did claim that they had reached the age of adolescence. This stage of growth, was notoriously difficult, but the guardian best served his wards, interests who conserved the relationship of mutual trust and affection, and so ordered his control that aspirations of freedom and self-expression, which inevitably accompanied adolescence, received wise and reasonable indulgence and that active control was exercised only to prevent irretrievable errors or correct undesirable developments. He believed that the Bill would enable the British Parliament to adopt that attitude towards India and he had sufficient faith in the character of his fellow countrymen, and in essential wisdom and justice of the Mother of Parliaments to believe that the result of the measure would be to inaugurate relationship between the two countries which would enable India in due time to reach the full stature of prosperous, loyal and grateful partner in the privileges and duties belonging to the great world family of the British Empire. (Cheers) Finally addressing the Indians, who might be still inclined to dispute the substantial nature of the advance proposed, Lord Sinha said that, of course, he did not agree with them but even if there was any proof of their doubts and suspicions, let him tell them in the words of the Great Book, if he might do so without irreverence, that what was being given to India was like the grain of mustard seed which the man sowed in the field and which became a tree so that the birds of air came and lodged in its branches. (Loud Cheers.)

The debate was adjourned.

Turkish Peace Treaty- Importance of Early Conclusion.

LONDON, December 11.

In the House of Commons, Mr. Aubrey Herbert asked in view of the vital importance to the British Empire that a decision with regard to a Turkish Peace be reached at the present Conference, with Mr. Clemenceau, will Mr. Lloyd George say that his pledge of January 5th 1918, will be carried out. Mr. Bonar Law gave an assurance that in dealing with the very difficult question of a settlement with Turkey the considerations mentioned would not be overlooked.

Future of Bagdad Ry.

Replying to Mr. Forest, Mr. Harcourt stated that the future of the Bagdad railway was intimately connected with the fulfilment of German obligations in the Peace Treaty and depended upon the arrangements made in the Turkish Peace Treaty. The extension of railways in Mesopotamia was under consideration.

Coal Profits Bill.

Opinion of Labour M. P.s

LONDON, December 11.

In the course of the debate in the House of Commons on the Coal Profits Bill, Labour Members, Messrs. Adamson, Bruce and Hattersley said they favoured limitation of profits but the Coal Profits Bill under which limitation expired on March 31st would mean chaos in the mining industry and the creation of a revolutionary atmosphere. The Bill did not fulfil the pledge of the Banker Report and miners felt that Government had yielded to the pressure of coalowners to abolish control and return to private ownership.

Mauritius and British Guiana.

Questions and Replies.

LONDON, December 12.

Replying to Mr. Bennett, Col. Amery stated that the British Guiana deputation including Indians, which visited England to promote emigration from India to British Guiana had now left England. Some of the members of the deputation had gone to India to consult the Government of India. Lord Milner could not interfere with the composition of the deputation, but, in considering the proposals of the deputation the interest and views of all sections of the community in British Guiana would be duly regarded. Mr. Bennett affirmed that the movement for the transfer of Mauritius to France was resented by Indians in Mauritius. Col. Amery replied that the movement was not important and was repudiated by the great majority of all classes in Mauritius.

British Troops Leaving Syria.

Effect on the Situation.

LONDON, December 11.

It is semi-officially stated that the Seventh Indian and first Cavalry divisions have commenced embarkation at Beirut. The withdrawal of British troops has not changed the situation in Syria but the activities of armed bands are increasing and Nationalist propaganda is making headway.

The N. W. Frontier.

"Times" Criticism.

LONDON, December 11.

The "Times" criticises the tardiness of the official accounts of the Wazir's attack on a train on December 1st and expresses surprise that the attack was possible east of Lala, when the British forces were operating in this region. The "Times" protests against the action of Mr. Montagu, in persistently suppressing the news about the Frontier operations and the position in Afghanistan and asks how it is possible, despite the unprecedented forces operating, that the present operations appear to be less effective than any other modern Frontier campaign.

Gian Macmillan Fire Extinguished.

LONDON, December 11.

The fire on the steamer "Gian Macmillan" has been extinguished and the vessel is not damaged.

The Silver Market.

An Important Announcement.

LONDON, December 11.

Messrs. Montagu's silver report says:—The market has a steady tone and an upward tendency. The price ruled well below New York parity. To-day's price of 76½ is a new record. The important announcement is made that the United States Treasury has arranged to sell silver dollars to China through American banks in China against export to the United States. It is understood that the minimum price will be fixed in Shanghai calculated on the basis of 129 cents, which is the meeting value of the dollar, plus the cost of transmission and when the Chinese dollar falls below the figure thus reached sales will be discontinued. About 55 million dollars are said to be available.

High Food Prices.

Demand for Increased Wages.

LONDON, December 12.

The recent victory won by the employees of the Army and Navy stores has resulted in a wide spread movement in the large London Stores, which is generally supported by the press to secure wages comparable to the hundred and twenty-five per cent increase in the cost of living.

Strike Threatened.

A strike was threatened in the Civil Service Stores, whereupon the Directors decided immediately to bring wages up to the new level in the Army and Navy Stores. Meanwhile, six thousand new recruits monthly are pouring into the Snow Assemblage Union from large Emporiums, which are seething with

The Associated Press of India is authoritatively informed that Sir P. S. Sivaswamy Iyer has expressed his willingness to accept the presidency of the Moderate Conference to be held at Calcutta in the event of Sir Sankaran Nair being unable to preside and has telegraphed to the Secretary asking him to postpone the date of the conference to 1-30 and Sir

Indian Telegrams.

[ASSOCIATED PRESS.]

Peace Celebrations.

BANGALORE, December 15.

Peace celebrations opened on Saturday with distribution of cloths to the poor and sweets to school children. In the evening there were illuminations throughout the station the most striking of which were those from the Queen's statue in the Cribben Park to the Ulsoor Lake and at Kingston Park. Yesterday special services were held in all places of worship and collections were made on behalf of disabled soldiers and men fallen in the war. There was a state service in St. Marks Church yesterday morning which was attended by the Hon'ble Mr. Cobb, Resident and General Officer commanding the Station. A grand procession of school children which was to take place this morning had to be postponed to Wednesday owing to inclement weather, there having been heavy down-pour last night which continued till this morning.

Peace Celebrations in Nagpur were held on a large scale. About 25,000 people took part in street procession led by Raja Raghunath Bhonsla followed by a meeting in the Town Hall.

BOMBAY, December 15.

Today's programme of peace celebrations included entertaining children at their schools and presentation to them of bronze medals inscribed "Victory and Peace 1919" and a small flag. In the afternoon military sports were also held on the oval thronged by onlookers whose attention was suddenly drawn and for a moment absorbed by a monstrous bird of petrol driven wings which by its tremendous noise drew forth volleys of cheers from the spectators below and caused great flutter among legitimate denizens of air. The aeroplane pilot Wark piloted by Captain Carroll circled also over other quarters of the city and scattered souvenirs everywhere.

CALCUTTA, December 15.

To-day is the third day of peace celebrations in Calcutta. Two of the big events of day are originally arranged were flying exhibition in the forenoon and a sham fight between two Bristol fighting planes in the afternoon. Both these events had unfortunately to be given up as one of the planes came to grief at Anandol on Saturday and the other detained at Arrah. Excellent arrangements were made for the entertainment of soldiers and sailors, British and Indian. Dinners were given to British soldiers at the Town Hall and at 5 at the Government place, while refreshments were given to Indian soldiers at the Town Hall. Free passes were given to soldiers for cinema at various picture houses in the town. At military hospitals in Calcutta, Alipore, Barrackpore and Dum Dum, patients were supplied with dinner tea and other refreshments. At the Town Hall after dinner General Scott addressing sailors and soldiers said that during the war people in Calcutta had been extraordinarily good to the soldiers and sailors who had come to Calcutta from time to time. He thanked the people of Calcutta for all their kindness. Lord Ronaldshay was present at the post office where five thousand Indian sailors were fed. His Excellency paid a high tribute to their bravery. He referred to the valuable assistance rendered by them to the Crown. The Hon'ble Mr. Cumming translated the Governor's speech in Bengali. Her Excellency Lady Chelmsford was present at an entertainment this afternoon that was provided for purdahnashin ladies in Gear Park. In the afternoon Lord Chelmsford attended military display which commenced with a musical ride by the Viceroy's Bodyguard in full dress uniforms. The boy Scouts gave a physical drill followed by section jumping and tent pegging by Hariana Lancers. Then there was Scottish Highland dancing and an obstacle course, display. The display concluded with torchlight tattoo by the Second Duke of Cornwall's Light Infantry. After dusk there was a bonfire and display of fireworks from the glaci-ers of Port William. Several Mahomedan and Hindu shops in the north of Calcutta were closed and an anti-peace celebration procession paraded the principal thoroughfares carrying black flags.

The cricket match organised as a part of the peace celebrations between H. H. Maharaja of Cochinbehar eleven and Calcutta and Ballygunge clubs combined concluded to-day Cochinbehar winning by 122 runs. The match was won by the brilliance of fielding and superb bowling. Going in first yesterday Cochinbehar totalled 98 runs and Calcutta Ballygunge replied with a total of 91 runs in the first innings. The second innings was resumed immediately and when stumps were drawn for the day Cochinbehar had scored 17 runs with the loss of 1 wicket. To-day Cochinbehar carried their overnight score to 184, when on the fall of their ninth wicket they declared their innings closed. Tarrant who played for Cochinbehar was deadly with the ball and Calcutta could only score 69 runs.

BOMBAY, December 15.

All public buildings in Bombay were tastily decorated in honour of peace celebrations, an example which had been largely followed by business houses. The brilliant illuminations in the night furnished a gorgeous spectacle, especially the railway offices municipal offices Government buildings commercial houses. A beautiful sight was presented by the H.M.S. Highflyer in the harbour which was brilliantly illuminated. The celebrations began on Saturday morning with united service, praise, thanksgiving where at all Christian communities of Bombay both English and Indian were represented. The service which included special prayers led by Bishop of Bombay, Rev. Dr. Weekichan, Rev. D. L. Yardi Machien who spoke briefly reasons for the celebrations. At the race meeting this afternoon there was a very large attendance including the Governor and Lady Lloyd. Good sport was enjoyed in beautiful weather. The rejoicings wound up at night with a brilliant torchlight tattoo by the First King's Own Scottish Borders. H. E. The Governor and Lady Lloyd were again present. The sides of the maidan were packed with people four and five deep. Poor were fed on Sunday at seven different places in the city, two pounds rice per head being distributed. Very few Mahomedans applied for dole but about 35,000 others were fed.

At the thanksgiving service at St. Thomas Cathedral on Sunday evening attended by the Governor and Lady

Lloyd the Bishop of Bombay, preached to a crowding congregation including numerous army and navy officers. Similar services were held in Catholic and other Churches. Hindus Parish also held meetings to offer special thanksgiving prayers. Mahomedans held a public meeting in the Mahomedan cemetery with black flags displayed to express regret at the peace celebrations.

Frontier Situation.

DELHI, December 15.

A Press Communique dated 15th December says:—Tochi—On the 10th December a gang of Mahsuds with a few Tori Khel and Wazir Badmashes attacked a piquet near Idak, but were driven off with loss. The piquet had casualties. The same day the frontier Constabulary at Gumatti eight miles north of Bannu, were fired on by a gang which was successfully bombed and dispersed by aeroplanes. The Kabul Khel section of the Tochi Wazirs who have latterly been in an unsettled state are reported to be holding a Jirgah to-day at Shawa, on the Kurram Mahaud. On the 10th December a party of troops reconnoitring from Jandola were fired at by Mahsuds. On the 12th December a Mahsud gang was engaged near Jandola and casualties were inflicted by our guns and Lewis guns. On the 13th December troops from Jandola attacked and captured Sarkai Ridge (three miles North west of Jandola) returning to Jandola. The same day the Mahsuds followed up the withdrawal to the camp and our guns and Lewis guns again inflicted casualties on them. In the above minor actions we had a few casualties. On the 13th December the Mahsuds Malik, who were previously reported to be in route to Jandola, held a tribal Jirgah at Kotkai 9 miles northwest of Jandola at which most of the leading Maliks were present. The Jirgah is expected to come into Dhirgi on the 16th instant.

News in Brief.

It is notified that provision of Rouble Note ordinance 1919 has been extended to British Baluchistan.

A Municipal reform association has been formed at Karachi with Mr. Sidhwa as provisional secretary.

Influenza has broken out at Hyderabad, many cases occurring in the Central Jail.

At a public meeting of the citizens of Hyderabad (Sind) it was resolved to invite the next year's Congress to their town.

Provincial Congress Committee have unanimously resolved to invite the next sessions of the Indian National Congress to Central Provinces.

The accompanying memorandum emphasizes that a large proportion of the estimates for 1919-20 is due to charges arising out of war for which no provision is required normally.

Amritsar message says:—The session of the Indian Social Conference will be held in the Congress pandal on the 28th December in the afternoon at 3 p.m.

The Sind Provincial Urdu Conference will be held on the 27th and 28th December at Khairapur where this year's All-India Mahomedans Educational Conference takes place.

A Press Communique says:—Col. Jacob Lanly, First Assistant to the Resident at Aden, who went on a mission to the Imam of Sanar in September last, and was detained at Bajil by the Qahra Sheikh, has arrived at Hodeidah.

A Joint Conference of representatives of various Chambers of Commerce will meet in Calcutta next month to discuss matters of commercial interest. Chambers of Bombay, Madras, Burma, Karachi, Cawnpore and other commercial centres are sending representatives and it is likely that Chambers of Commerce of Ceylon and Singapore will also be represented. It is understood that at the Conference the question of forming an Associated Chamber will be considered.

Returning from Shikarpur Mr. Virumal, Editor of Sindhi, a bi-weekly newspaper, was arrested at Sudder station by a railway police constable under verbal confinement orders. Mr. Virumal demanded warrant or summons but the constable threatened that he would drag him and take him by force. Mr. Virumal then accompanied him to the Police Inspector's Office. The Police Inspector apologized for the constable's conduct and said he would take steps against him and released Mr. Virumal.

Amritsar, message says:—The Reception Committee has decided to allow on the recommendations of the Provincial Congress committees free admission as delegates to peasants and have fixed the number of such delegates at five hundred from the Punjab, 400 from the United Provinces and 300 each from other provinces.

Amritsar message says:—The All-India Ladies Conference will also take on the same day at 11 in the morning.

సంధిను మోత్సవములు.

మదరాసు.

హిందూధర్మశాస్త్ర ప్రామాణ్యమును (18-12-19) తేదీన మదరాసు గోకులువాడు గారి ఆధ్వర్యమున గ్రామ ప్రజలకు ప్రదర్శన చేయబడును. ప్రాధికార రాజుతో గానాపురములు గారు కొన్ని వ్యాఖ్యాన ప్రదర్శనములను చేయవలెను. ఈ సాధ్యములు తమ వేగవంతము అయ్యెనుగాను, ఎం. యె. యల్. టి సంధిని గురించి యుద్ధమునందు బాహుధువులను పరిచివెట్టిరి. సభజనులను గా జరపబడును.

కోడూరు.

శ్రీ జ్ఞానోదయ నిలయమును (8-12-19. తారీఖున పి. ఆంధ్రా గారి ఆధ్వర్యమున మిషన్ వాతావరణ భవనమున నొకసభ జరిగెను. పోతు గొట్టె పంతులుగారు గారు ముగారి పిచ్చయ్యగారు, వేదము వేదముగారు గారు, విభాగి గారు సంధినివాడు, సంగార్యుల వారి శ్రీమదుద్ధయ్యగారు వ్యవహరించిరి. బాలబాలులను స్వల్పముగా రమణులను పంతులగారు, స్వామిగారు దాసయ్యగారు పంతులుగారు వాద్యములతో, వేదము వాద్యములతో మారెను మారెను (వేదము తమ సంధినిమును కలియిచ్చి)

చేన్నూరు.

బోధుమూలు యందు శిల్పకళామహావైభవముతో జరుగబడును. తాలూకాబోధు వైస్ వెస్ డివిజన్ లీమెంట్ పిచ్చయ్యగారు ఆ గ్రామ సాధనములను పరిశీలించి యూనియన్ చేర్చును మొదలగు గ్రామాధికారి గొప్పగొప్పలైతులు 80 మందియు మూలములు 120 మందియు హాజరయ్యిరి. రాజుగారి పంతులు గాననోదయము ను చేసెను.

దోనపూడి.

హిందూ మొదలిపరిశ్రామ ప్రధానోపాధ్యాయులు యుద్ధసంధి జ్ఞానకాండ మొ. మూలములను బాలబాలకుల తోను చక్రవర్తిగారి ఛామాపంతులుగారు ప్రభుత్వ కీర్తనలతోను జయజయధ్వజలతోను ఊరేగింపు చేసిరి. బాలబాలకులను పరిచివెట్టి మహావైభవముతో శిల్పముజరిపిరి. మధ్యాహ్నము మూలము హిందూ జగదీశ్వరులతో చక్రవర్తిగారిని గురించును జయజయ గురించియు పి. పి. వర్మగారు ఉపవాదము చెప్పిరి. బాలబాలకులను ఆటలాడించి జయములను ఇచ్చెను. సామంతములను శ్రీమారు నాటకము చేయబడును.

పామిడి.

కడప 18 వ తేదీన పామిడి గ్రామబాల బాలకులను గ్రామోద్ధ్యమమును ప్రజలను సామంతములు 3 గంటలకు మార్చెను మొదలగు హిందూ యుద్ధమును ప్రారంభించిరి. రెవిన్యూ యిన్స్ పెక్టరు భీమారపు గారు గ్రామసాధనములను పరిశీలించిరి. అండేక్ మిషన్ మూర్ బాలబాలకుల ప్రదర్శన చేయబడి ఇంగ్లీషు వర్ణములు, సంభాషణ, వివేచన కథలు సంగీతము నాటకము మొదలగు వివిధ బోధనములతో సన్నిహితులు బాలబాలకులకు చేయబడి సంభాషణము మిగుల సంతోష పెట్టిరి. బాల బాలకులకు తిరుగుడుములు వచ్చిరి. రాజుగారిపై కీర్తనపాఠి, బౌద్ధమతాధ్యయనముతో రాజు, రాణిగార్ల పంతులు ధూమరములతో మెరవబడిచేరి.

అత్తిరి.

ఈనెల 18-వ తేదీ సాయంత్రము గ్రామముందలి యుద్ధ పాఠశాల బాలకులకు ఉపాధ్యాయులు ఉపదేశములు చేసివారి అంతులు రాజదండముల చేయబడిన జండాలు తోను జయజయ ధ్వజములతోను, మంగళవాద్యములతోను, రాజభక్తి నూతనముగా పాటలతోను వర్ణములతోను గ్రామముండు నూరేగిరి. సమీపస్థానములను పిల్లలకు మిత్రములు పంపివెట్టిరి. అండరీని అప్పారములు తాలూకాములను లిఖ్యులచేసి. ఈ యుద్ధమునకు తాలూకాబోధువారు 25 ల కొసంగిరి. గరబ్బుమూర్ బాలకులకు మేరతాళములతో నూరేగిరి. రాజభక్తి కీర్తనలను బాడి రెవిన్యూ ఇన్స్ పెక్టరు వారు తమ బసద్ద బాలకులకు అప్పారపు విదేశం గిరి. బాలికాపాఠశాల భవనమున జయజయగారి ఆ గ్రామసాధనములకు మిత్రములు చేయబడును. బాలకులకు సంభాషణ నాటకము కొలొటు ఇవి బాలకులు చేయించిరి. గురిత లొనరించిరి. ఆ గ్రామసాధన పరిగారు శ్రీవిద్యును వచ్చిచేరి. పిల్లలకు జయమునము లిచ్చిరి.

భారత ప్రభుత్వ శాసనము.

జాయంటు కమిటీ సవరణలు

(విస్తృత రూపము)

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములలో మార్పులు.

III. (1) బెంగాలు మదరాసు, బొంబాయి, మంబాయి, బీహార్, ఒరిస్సా ఆస్సామ, మధ్యప్రదేశ్, కర్ణాటక, రాష్ట్రములలో ప్రభుత్వ శాస్త్ర విషయముల సభాపతియగు గవర్నరు లేదా, ప్రభుత్వ శాస్త్ర విషయముల గవర్నరు లే నియమించుకున్న మంత్రులచేతను పాలితము లగుచుండును.

ఈ రాష్ట్రములకు గవర్నరు రాష్ట్రములని పేరు.

(2) 1916 సం॥ శాసనములోనుండి శాసనములకు సవరణ చేయబడిన నియమములు సంయుక్త రాష్ట్రములు, మంబాయి, బీహార్, ఒరిస్సా, మధ్యప్రదేశ్, ఆస్సామలకు, మదరాసు బొంబాయి రాజధానులకువలెనే అనుకరించును.

మంత్రుల నియోజకము

IV (1) ప్రభుత్వ శాస్త్ర విషయములకు గవర్నరు కార్యనిర్వాహక సంఘములకు శాసనములకు మంత్రులగా నిర్ణయము. ఆట్టివారు గవర్నరు యిచ్చుననుసరిత కాలము ఉద్దేశ్యమునకు ఉండును.

ఇట్టి మంత్రుల కార్యనిర్వాహక సంఘములకు కీలకము లేక మోసంగబడును. కాని యీజీయము శాసనసభవారు తగ్గించవచ్చును.

(2) మంత్రుల రాష్ట్రీయ శాసనసభయందలి ప్రజానియత్ర సభ్యులుగానినో వారకు ముడు మాసములకంటె యెక్కువ కాల మాత్రము ఉండురాదు.

(3) ప్రభుత్వ శాస్త్ర విషయములకు గవర్నరు మంత్రుల ఆలోచన సమన్వయించును. గవర్నరునే ఆలోచన సరిగా దని తోచినయెడల, అందుకు భిన్నము వర్తింపవచ్చును.

(4) అత్యవసరములలో, మంత్రుల యొక్కత లేక వచ్చును అలాగను తాత్కాలికముగ పాలించుటకు నలయు నియమములను చేయవచ్చును.

(5) గవర్నరు తనకు తోచినయెడల శాసనసభా ఆసది కార సభ్యులనుండి కార్యదర్శులను నియమించవచ్చును. వీరు గవర్నరు యిచ్చుననుసరిత కాలము తదవసరములకు, కార్యనిర్వాహక సంఘములకును, మంత్రులకును వీరు పాటు మోస రించుచుండును.

ఇట్టి కార్యదర్శులకు శాసనసభవారు నిర్ణయించుచేత మోయబడును. ముడు మాసములకంటె యెక్కువ కాలము శాసనసభ్యులకు నుండకపోయినయెడల ఈ కార్యదర్శి తన తదవని తోల్పవచ్చును.

రాష్ట్రీయ కార్యనిర్వాహక సభ్యులు వారి అర్హత.

V (1) 1916-వ సంవత్సరపు శాసనములో, కార్యనిర్వాహక సభ్యులకుం దివపు భారత జేతమున 2 సంవత్సరములు ప్రభుత్వ శాస్త్రములో నున్నవారుగా నుండవలెనని తెలుపబడినది. "ఇతవును" అనుటకు బదులు "మరల" అని యుండవలెను. వైస్రూధికారి కలకత్తా, మదరాసు, బొంబాయి నగరములలోనున్న కాలమున తత్కాల సభ్యులకు నుండవలెనని నియమము తొలగింపబడవలెను.

సభాపతియగు గవర్నరు మంత్రులు :

వీరి కార్యక్రమము.

VI. (1) రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములలో యొత్తవలయు, ఇతర ప్రకటనములు ఆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వములలో చేయబడినట్లు ప్రకటించబడును. ప్రభుత్వ శాస్త్ర విషయముల చేయబడు ఆత్మతవలయును వీరిని భేద ముండవలయును.

(2) కార్యనిర్వాహక సంఘములలో, మంత్రుల తోడను జరుపు కార్యక్రమమున ఆసరింపబడిన నియమములకు గవర్నరు చేయుచుండును. అట్టి నియమములకు గవర్నరు చేయబడిన ఆత్మత వల రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు గవర్నరు చేయుచుండును.

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ శాస్త్ర విషయములకు కార్యనిర్వాహక సంఘములకును, మంత్రులకును నుండవలెనని పరస్పర సంబంధము గూర్చి కూడ గవర్నరు నియమములను చేయవచ్చును.

1916 సంవత్సరపు శాసనములకు భిన్నముగ ఈ విషయమున చేయబడిన యొత్తవలయు చెల్లవు.

శాసన సభలు.

VII. (1) ఈ ఆక్ట ప్రకారము యేర్పరచబడిన కార్య

నిర్వాహక సంఘములకు, ప్రజానియత్రము, ప్రభుత్వ నియమములకు అనుసభ్యులు కలసి శాసనసభగా నేర్పరును.

గవర్నరు గవర్నరు సభ్యులకు నుండక. కాని, సభవారి తపస్యనియమ కధికారము గలది యుండును. ఇట్టి సమయములకును వీరి శాసనసభ్యుల వా సమావేశమునకు రప్పించవచ్చును.

(2) ఈ సభయందు యీ శాసనపు మొదటి షెడ్యూలులో తెలుపబడినందులకు సభ్యులు ఉండును. వీరిలో 100 కి 20 వంతుకంటె యెక్కువ అధికారసభ్యులు ఉండరాదు. కనీసము 100 కి 70 వంతుకంటె అధికారసభ్యులు ఉండవలెను.

(3) ఈవైస్రూధికారి విధములకు మార్పులకు, 1916 సంవత్సరపు శాసనములకు బట్టి 100 కి 5 వంతు సభ్యుల సంఖ్యను తగ్గి చేయవచ్చును.

(4) ఏదైనా ఒక బిల్లు గవర్నరు ప్రజేత పెట్టబడునపుడు గవర్నరు ఆస్సామలో నెలకొని, యితర రాష్ట్రములలో నిర్వహించి ఆర్టికల్ గూర్చి విషయములకు పాండిత్యముగలవారిని నియమించవచ్చును.

(5) వర్తయందు భారీ అన్నము శాసనసభవారు తమ కార్యములకు ముఖము ప్రకారము జరుపుచుండవచ్చును.

(6) వైస్రూధికారులకు భిన్నముగ గావడక, 1916 శాసనములకు యీ క్రింది విషయములకు సంబంధించిన నియమములను చేయవచ్చును :-

(a) శాసనసభ్యుల కాలతరమితి, భారీలను పూర్తి చేయు విధము.

(b) నియోజక వర్గములో నుండువారి అర్హత, ప్రభుత్వ నియమములకు వారి లక్షణములు.

(c) ఎన్నిక విధానము : సాంఘికాది నియోజక వర్గములకు శాసన సభ్యుల సంఖ్య.

(d) ఆట్టి కథల తప్పుకొనబడుట కర్తవ్య.

(e) ఎన్నిక చెల్లవచ్చుకాదుగా అనుచు విన్నయము.

(f) ఈ నియమము నాచరణ లోనికి వచ్చు విధము. ఈ విషయములకు సంబంధించిన స్వల్పవిషయములను చేయుటకు ప్రభుత్వములకు కధికార మియ్యబడినది.

(g) ఈ వైస్రూధికారులకు భిన్నము గావడక, స్వతః సంస్థాపనముల పాలకులుగాని, పాలితులుగాని గవర్నరు శాసన సభా సభ్యులకు నియోజకులుగా నుండును.

సమావేశములు

VIII. (1) రాష్ట్రీయ శాసనసభలు ముడుసంవత్సరములకాల ముండును.

(2) సభల నికాలము పూర్తిగాక పూర్వమే గవర్నరు తొలగింపవచ్చును.

(3) ఒక సంవత్సరమునకు మించకుండగ వీరి కాలము మితిని పెట్టించుటకు గూడ గవర్నరు కధికారము కలదు.

(4) శాసనసభ సమయములకు కాలమును నిర్ణయించుటకును దానిని మరయొక సమయమునకు వాటి చేయుటకును గవర్నరు కధికారము కలదు.

(5) ఈ సభాసమావేశమును తత్కాలాధ్యక్షుడు మరయొక దినమువరకును ఆపివేయవచ్చును.

(6) సర్వ విషయములకు సభయందు ద్విక సంఖ్యకు అభిప్రాయములే నిర్ణయించబడుచుండును.

(7) శాసనసభకు గవర్నరు యెప్పుడైనను తొలగింపవచ్చును. కాని ఆ సమయములలోపున క్రొత్త సభ కూడుట కట్టినదింపవలయును.

శాసన సభాధ్యక్షుడు.

IX (1) శాసనసభాధ్యక్షుడు యీ శాసనములకు గూర్చి యేర్పడిన సభా ప్రారంభమునందేనా స్థాన సంవత్సరముల వరకు గవర్నరు చే నియమించు దగుచుండును. అటుపిమ్మట వీరిని సభ్యులే యెన్నుకొనుచుండును. వీరికి గవర్నరు సభ్యుల అధికారము.

ఆశాసన సంవత్సరము లగునప్పటికి ఉన్న శాసన సభా కాలములకి పూర్తి లేకపోయినచో, అప్పుడు గవర్నరు చే నియోజకులైన అభ్యర్థులకు ఆసభా కాల మంతము నొందు వరకును అభ్యర్థులకు నుండవచ్చును.

(2) అభ్యర్థులకు రాసభ్యుల వా సు నిర్వహించుట కొక షెడ్యూల్ చేయబడును. ఈతరని, గవర్నరు సభ్యులతో సభవారు యెన్నుకొనవచ్చును.

(3) ఈ అభ్యర్థులకు తనవలెనకి రాజీనామా నియమము లేక, గవర్నరు చే తొలగింప బడవచ్చును.

(4) సభవారిచే యెన్నుకొనబడిన అభ్యర్థులకు, షెడ్యూల్ చేయబడిన శాసనసభా కాలములకి ఆయనతోడనే పనిని తోల్పవచ్చును. వారు రాజీనామా నియమమును, లేక గవర్నరు సభ్యులతో సభవారు వారిని తొలగింపవచ్చును.

(5) అభ్యర్థులకు షెడ్యూల్ చేయబడిన గవర్నరు చే నియమించు లైనపుడు గవర్నరు నిర్ణయించి చేతమును సభవారు యెన్నుకొన బడినపుడు సభవారు నిర్ణయించుచేతమును పొందుచుండును.

శాసనసభల అధికారము.

X (1) ఈ శాసనములలోని నియమములకు తొలగి రాష్ట్రమునందలి శాంతి మరలపాలనమునకు సంబంధించిన శాసనములకు సభవారు చేయవచ్చును.

(2) ఈ క్రింది గమనములకు తొలగి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము కిక్కు భారత జేతమున కట్టి అధికారులచే చేయబడిన శాసనములైనను సభవారు రద్దుచేయవచ్చును.

(3) రాజప్రతినిధి యనుమతి లేకయే యీ సభవారు ఈ క్రింది శాసనముల వాలోచనలోనికి లేరాదు.

(a) క్రొత్త పన్ను విధించుట.

(b) రాజప్రతినిధి చేర్చి విధించబడిన భారత జేతపు అప్పు, కష్టము యన్నకు మంజూరు.

(c) వాతా, వైద్య వైమానిక శాస్త్రములకు సంబంధించిన విషయములు.

(d) ప్రభుత్వములకు విదేశ సంబంధములు.

(e) కేంద్ర విషయములకు.

(f) 1916 సంవత్సరపు శాసనములకు భారత సామ్రాజ్య శాసనసభా విషయమున పరిగణించబడిన రాష్ట్రీయ విషయ నిర్ణయము.

(g) రాజప్రతినిధి ప్రత్యేకముగ నెలకొల్పబడిన అధికారము.

(h) 1916 సంవత్సరపు శాసనములకు మార్పు రాదని నిర్ణయించబడిన విషయములలో చేయబడిన శాసనములు.

(i) ఈ శాసనములకు భారత సామ్రాజ్య శాసనసభ చే చేయబడి, యందు ఆనుమతి లేకయే మార్పు రాదని నిర్ణయించబడిన శాసనములు.

(j) పార్లమెంటు శాసనములకు భిన్నముగ రాష్ట్రీయ శాసనసభ రెట్టి అర్హులకు చేయరాదు.

శాసనసభల కార్యక్రమము

XI (1) 1916 సంవత్సరపు శాసనమునందలి 80-వ శ్లోక 1-వ పలు శ్లోకములలో తెలుపబడిన నియమములు శాసనసభకు వర్తింపవు. ఆసభల కార్యక్రమ ము శ్లోకములకు జరుగవలెను.

(2) ప్రతి సంవత్సరమును ఆదాయ స్వయంపట్టిక శాసన సభయందు నుండును. సభవారు రందరి గ్రాంటుల కలగి కలిపవచ్చును. లేక తిరస్కరింపవచ్చును, లేక తగ్గించవచ్చును.

(3) ఆ గ్రాంటు ప్రభుత్వములకు సంబంధించి యుండి, స్వయంపట్టిక నిర్వహణమున కవసరమని గవర్నరు నిర్ణయించు నియమములు, సభవారు నిర్ణయించు ప్రతిపాదనలు ము త్రోసివేయవచ్చును.

(4) రాష్ట్రీయ శాంతిగాని, ఒక కాభివృద్ధిగాని అత్యవసర తోచినచో అత్యవసర సమయములయందు గవర్నరు భన ప్తయము చేయవచ్చును.

(5) 1916 శాసనసభా కాలము రాష్ట్రీయ వాయముల నుండి భక్తు చేయబడు మొత్తములకు సభవారు ఆనుమతి అవసరము లేదు.

(6) ఆట్టి ఆదాయములనుండి భక్తులకు గూర్చి గవర్నరు ఆనుమతితో తప్ప సభవారికి నూచింప వలసరములేను.

(7) ఏదైనా సభకు సభయందు సవరణ లేబడవచ్చును. దట్టి సవరణ రాష్ట్రీయ శాంతికి రంగకర మని దానిని ప్రజేత పెట్టబడిన గవర్నరు చేయవచ్చును; లేక ఆట్టి సవరణ సమయంలోనికి తేబడవచ్చును.

(8) అభ్యర్థులు, షెడ్యూల్ చేయబడిన యన్నకు వారికి సంబంధించిన విషయముల గూర్చి శాసనములకు 1916 సంవత్సరపు శాసన ప్రకారము చేయవచ్చును.

(9) ఈ శాసనములలో తనివిషయములకు గూర్చి సభా కార్యక్రమములకు సంబంధించిన సంతకము ప్రాందింప అర్హులకు చేయవచ్చును. మొదటి అన్న గవర్నరు చే చేయబడును. కాని, వీరిని గవర్నరు ఆనుమతితో సభవారు మార్పుచేయును. ఈ అర్హులు 1916 సంవత్సరపు శాసనములకు భిన్నముగ యెప్పుడెడల అధికారుల అధికారులకి రావూడక.

(10) శాసన సభయందు వాక్యాధ్యక్షులకు సంతకములు, సభలో నిర్వహించిన తిరస్కారములకు సంతకములు, ముఖగాని సభ్యులకు స్వాధీనములలో విధానించబడిన.

(సంతకము)

